

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

În dietă se desbate proiectul de budget al țării pe 1904. Deputatul Viectoris a vorbit despre naționalități, Kovacevici despre stările din Croația.

*

În Macedonia sunt earăș semne de răscoală; se ivesc bande nouă.

*

Regele Angliei și împăratul Germaniei s'au întâlnit la Kiel; întâlnirea are însemnătate politică.

*

În lupta maritimă dela Port-Arthur s'a cufundat un vapor rus; 750 morți. Să așteaptă o luptă mare pe uscat.

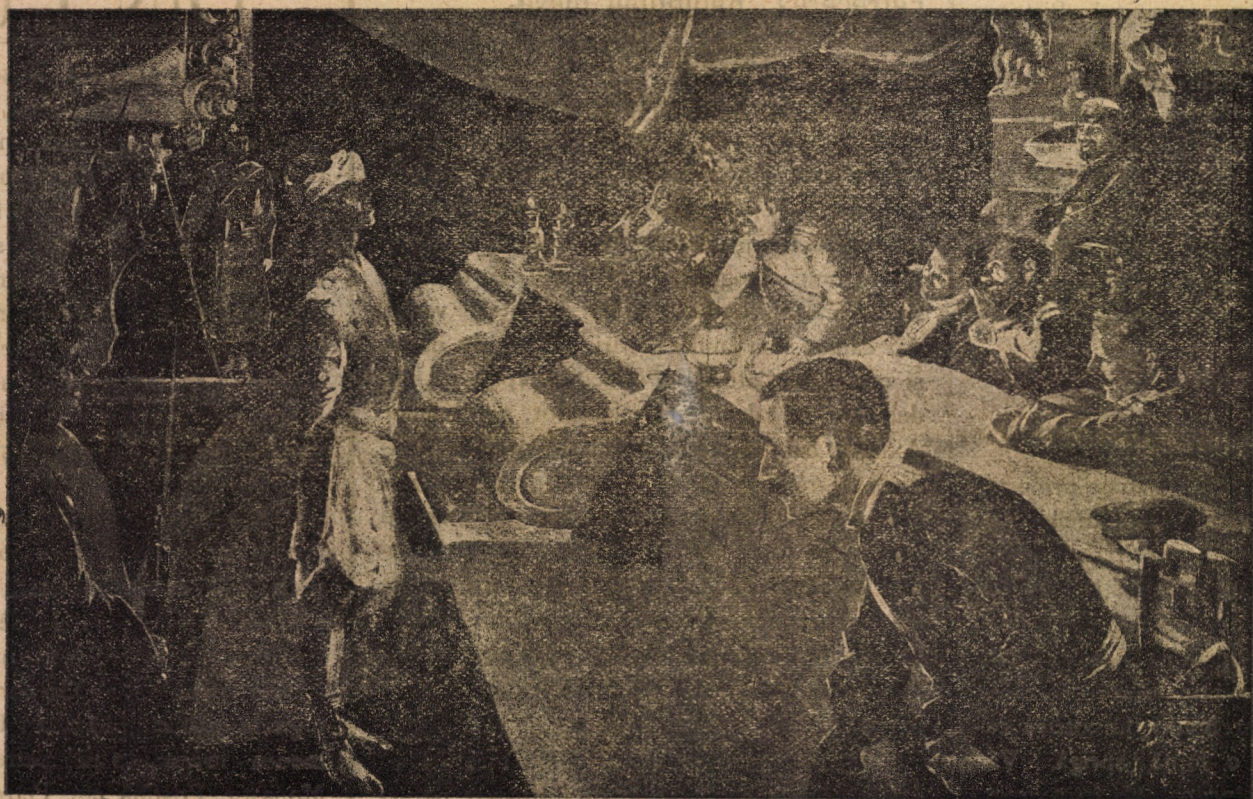
—

De-ale războiului.

Au trecut 4 luni, de când au răsunat primele bubuituri de tunuri în depărtatul răsărit, vestind lumii începutul unui mare și crâncen războiu, a războiului dintre Ruși și Japonezi.

Acum se pare, că lucrurile au ajuns în o stare hotărâtoare, de o parte prin împresurarea Port-Arthurului, de altă

DIN RĂZBOIU.

Rușii au prins în Mangiuria mai mulți șpioni japonezi și i-au osândit la moarte. Ilustrația noastră ne arată ascultarea unui astfel de șpion, în timp de noapte, în o biserică mangiurană.

parte prin aceea, că Japonezii tot înaintând pe uscat, Rușii vor fi siliți a se slobozi la lupta hotărâtoare. Aceasta luptă și soarta Port-Arthurului vor hotărâ, că cine se fie poruncitor în Mangiuria și Coreea.

Ajungând întâmplările la acest punct, credem, că e bine, dacă vom face azi o scurtă reprivire asupra mersului de până aci a războiului, marcând întâmplările mai însemnate.

În 6 Februarie s'a rupt legătura diplomatică între cele două împărății, ear' în 8 spre 9 Febr. flota japoneză a atacat vapoarele rusești la Port-Arthur și a făcut incapabile de luptă trei din cele mai însemnate vapoare ale marinei rusești. În 10 Februarie a fost o nouă luptă pe mare, la Cemulpo, în care au învins tot Japonezii și au nimicit două corăbii rusești.

Prin aceste fapte Japonezii au devenit stăpâni pe mare și au început transportul de trupe pe uscat, întâiu în

Corea. Ca transportul de trupe și legătura cu ele se fie cât mai sigură, s'au continuat atacurile contra Port-Arthurului, voind a face neputincioasă de luptă flota rusească, ceea ce însă nici până acum nu le-a succedat deplin.

Japonezii au făcut preste 10 atacuri asupra Port-Arthurului, diutre cari al șeptelea, în 13 Aprilie a fost cu mai mare succes. După perderile prime pe mare, Rușii au prins nouă nădejdi de izbândă, când Țarul a numit în Martie de comandant al flotei dela Port-Arthur pe vestitul Macarov. Dar' abia la o lună, în 13 Aprilie — cum am amintit — Rușii au cufundat vestitul vapor rusesc »Petrovavlosk« și în valuri și-a aflat moartea admiralul Macarov, cu 900 de marinari ruși.

Între aceste Japonezii au continuat cu transportul de trupe pe uscat. Pe la sfârșitul lui Aprilie se aflau în Coreea, pe malul stâng al riului Jalu, — care e riu hotarnic între Coreea și Mangiu-

ria — la 140 mii de soldați Japonezi, față de cari Rușii nu aveau mai mult de 80 mii, împrăștiați prin Mangiuria. În 1 Maiu primul corp de armată japonez, sub conducerea generalului Kuroki a trecut riul Ialu și s'a ciocnit cu Rușii. Aceasta a fost cea dintâiu luptă mai mare pe uscat. Japonezii au fost 35 mii, Rușii 14 mii. Rușii au fost bătuti și alungați până la Feng-huang-cieng. Japonezii au pătruns apoi tot mai mult în Mangiuria și Rușii s'au retras.

La începutul lui Maiu închizând Japonezii esirea pe mare din Port-Arthur, în 4 Maiu au început desbarcarea corpului al 4-lea de armată japoneză, de-a dreptul pe peninsula Liaotung. Rușii părăsesc Fongvancieng și Niuciu-vang. Japonezii încep a face mișcările de lipsă pentru împrejurarea Port-Arthurului, care a fost împlinită de corpul al doilea de armată, sub comanda gener. Oku. Afară de unele lupte și ciocniri mai mici, se dau

două lupte mari, în 26 Maiu la Kinciu și în 30 Maiu la Vafangku. În ambele locuri înving Japonezii și ocupă orașul Dalny. În locul lui Macarov a fost numit de comandant al flotei rusești admiralul Scridlov, care a sosit în 22 Maiu în Vladivostoc. În 15 Iunie flota rusească din Vladivostoc a cufundat trei mari vapoare japoneze, când au perit la 1000 de marinari japonezi. Rușii și-au reparat vapoarele stricate și au făcut liberă eșirea din Port-Arthur. În 23 Iunie a fost aici o luptă pe mare, când s'a cufundat vaporul »Pobleda«. aflându-și moartea în valuri 750 de marinari ruși și prințul Uchtomsky, admiral.

Așa este starea lucrurilor până pe la sfârșitul lui Iunie. Japonezii sunt în avantaj, ear' Rușii până acum s'au ferit de lupte mari, așteptând trupe nouă din Europa. După-ce vor sosi trupe în număr îndestulitor, va pași Kuropatkin ca atacator, ceea-ce, după cum se spune, nu e departe și atunci se va hotărî apoi la un fel.

Club comitatens român dizolvat. Românii din comitatul Bistrița-Năsăud și-au format un club comitatens român în Bistrița pentru afacerile din comitat și pentru organizarea națională. Poliția din Bistrița a dizolvat acest club, zicând că clubul s'a organizat ca însoțire cu statute, dar' statutele n'au fost aprobate încă de guvern. În afacere au fost ascultați presidentul clubului, dl protopop Gherasim Domide și alți membri ai clubului, cari toți s'au purtat cu vrednicie la ascultare.

— Eată libertatea la noi!

Dieta. În dietă se desbate proiectul de budget (adecă venitele și cheltuielile) al țării. Deputatul Vietoris a vorbit despre naționalități. Despre aceasta scriem în alt loc al foi noastre. Se crede, că discuția asupra budgetului se va sfârși în luna aceasta. Va urma apoi la rând proiectul despre urcarea listei civile (plata monarhului), împotriva căruia opoziția va purta o luptă aprigă. Vacanțele de vară se vor începe abia în August.

Chestia de naționalitate în dietă. În ședința de Sâmbătă, 25 I. c. a dietei deputatul Vietoris, în legătură cu budgetul, s'a ocupat cu popoarele nemaghiare peste tot, ear' îndeosebi cu Slovaci. El cere revizuirea legii de naționalitate din 1868, apoi înăsprirea § ului 2 din legea penală, care privește agitația și cere măsuri împotriva băncilor naționaliste, fiindcă, zice dl deputat, sub scutul acestor bănci se fac agitațiuni.

Deputatul Vietoris e tisaist, de ce nație o fi nu știm, dar' că acum e mare șovinist, o vedem din vorbirea lui trasă de pēr.

Vremea.

În Europa-de-mijloc a fost zilele aceste vreme uscată, în Europa-răsăriteană mai mult umedă.

În Ungaria nopțile au fost răcoroase, ear' ploii au fost mai cu seamă în partea răsăriteană.

Profețire: Să poate aștepta timp mai mult uscat și urcarea căldurei; ici colea ploii viforoase.

Petrecerea „Reunionei meseriașilor români din Sibiiu“.

Reuniunea meseriașilor nostri earăș ne-a surprins plăcut cu o producție și petrecere, care a avut loc Sâmbătă, 25 I. c. în pavilionul din »Hermannsgarten«. Petrecerea, ca toate ce le aranjează meseriașii nostri, a succedat foarte bine. Programul producției, cu toate că s'a părut improvizat, a fost bogat și variat. Au cântat mai multe coruri micste, de dame și coruri bărbătești. Publicul a aplaudat îndelungat pe talentatul declamator, pe dl Dem. Axente, care a predat admirabil poezia »Dragoste învrăjbită« de G. Coșbuc; asemenea a fost viu aplaudat și dl Ioan Stanciu, măestru zugrav de case, care a cântat solo acompaniat de musică. Ambii sunt foarte recunoscute ale producțiilor reuniunii meseriașilor nostri. O idee fericită a fost aducerea grammophonului, care a redat mai multe cântări românești.

Sala a fost plină; inteligență încă a luat parte. Dintre inteligență am observat pe următorii d-ni: Dl Togan și d-na, d-na Bălint și fiica, vâd. Barbu, d-ra Lenți Adamovici,

Candin Popa, I. Văteșan, amplotat de bancă, Popoviciu și d-na, Silvestru Moldovan, red; Dr. Marienescu, Ars. Bunea secr., Preda, Stefle, I. Henteș, Simu, Simtion, Rebega, Păcală, Stan prof., familia notarului Alexandru Neagoe din Sebeșul-de-jos, Stanciu, căp., Tăbăcar, Cotoțiu, etc. După-ce s'a sfârșit programul și drăgălașii factori ai poștei humoristice, (5 d-șoare conste) își finiră serviciul lor greu, se începă dansul. Însă și aici furăm surprinși plăcut prin călușerii cari, după-ce se sfârși o horă mare și frumoasă, jucară admirabil, »Călușorul« și »Bătuta«.

A urmat apoi dansul vesel, care a ținut până în zori.

În general petrecerea a avut timbrul pronunțat românesc, ceea-ce este de altcun caracteristica petrecerilor reuniunii sodalilor nostri, și la care a contribuit mult și costumul național, foarte bine reprezentat.

Prin producția și petrecerea aceasta »Reuniunea« sodalilor nostri, și-a câștigat un nou merit pe teren social și e vrednică de toată lauda, împreună cu conducătorii ei, d-nii Victor Tordoșian, pres., G. Poponea v-pres. I. Apolzan, secret. și ceilalți membrii ai comitetului.

Gig.

DIN LUME.

Stările în Macedonia.

Știrile, ce au venit zilele aceste din Constantinopol și Sofia ne arată în colori triste stările din Macedonia. Nemulțumirea în întreagă Macedonia e foarte mare și se poate, ca nu peste mult se izbucnească de nou răscoală. Causa nemulțumirii este, că reformele făgăduite de puteri sau nu se introduc de loc sau de tot prea încet. Din aceasta cauză în multe părți s'au ivit bande de Bulgari resculați, cari au zilnic lupte și ciocniri cu armata turcească și cu gendarmăria. Astfel de lupte au fost la Karaferia, în ținutul Keserie, sandjacul Serres etc. Luptele s'au sfârșit cu împrăștierea bandelor. În Sârbia-veche asemenea sunt stări triste. Aici bande albaneze jăfuiesc satele sârbești și ucid pe locuitori, pe cari Turcii nu-i apără. Astfel a fost jăfuit satul Golobrd; locuitorii au fugit în păduri, câțiva au fost omorâți. Asemenea lucruri s'au petrecut în vilaietele Monastir, Pristina etc. Petrecându-se astfel de lucruri, cu greu va fi să urmeze pace și liniște.

FOITA.

Măruța lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Ioan Vlădu.

(Urmare)

Se făcu o tăcere mortală în casă. Pavel sta mirat și spăimântat, că el nu înțelegea nimic din toate câte auzi. Asculta deci mai departe cu încordare.

Petru se sculă din pat și se uită cu jale peste toți cei din casă, apoi începă:

— Văd și eu, că D-zeu nu lasă nepepsit pe cine vrea să facă rău cuiva. Am vrut să fac și eu rău, dar' nu 'mi-a ajutat D-zeu. Știu bade Ioane — că cum a căzut Florica d-tale în prăpastie, dar' mai înainte de-a-ți spune, că pentru-ce a fost aruncată ea în prăpastie, se 'mi răspunzi adevărat la întrebarea mea:

— Florica e de bună seamă fata d-tale, ori ați ținut-o numai ca fată găsită?

Mirare cuprinse pe Pavel și pe gornic la auzul acestor cuvinte ciudate. Cu toții se uitau acum la Ioan să audă ce va răspunde.

Ioan se socoti și cugetă încâtva, apoi scoase un oftat prelungit din piept și începă:

— Acum văd, că a sosit vremea, ca să descoper și eu ce am făcut. Florica nu e a mea, eu am găsit-o, când a fost mică în pădure și de atunci am ținut-o ca pe copila mea; dar' de unde ști d-ta că nu e a mea copila?

— De când am fost la botezul copilei acum 15 ani, de atunci știu, că nu e a d-tale copila — răspunse Petru frânt de durere. O! de atunci nu am avut eu nici o odihnă și nici o liniște.

— Dar' cum s'a putut aceasta — întrebară cu toții mirați.

— Vă voi spune — zise Petru plecând capul în jos, vă voi spune, numai mai așteptați spune d-ta bade Ioane, că cum ai găsit copila în pădure și unde ai găsit-o?

Ioan Corbului spuse cum a găsit pe Florică aruncată în un tufiș, în o prăpastie, după-cum noi știm de mai demult, de când a găsit Ioan pe Florica.

Petru plângea ca un copil mic la auzul acestei povesti. Acum se înfricoșă de ceea-ce făcuse. Și ceilalți erau înduioșați și suspinau dar' nimenea nu știa ce va urma încă și cine a fost copila aceea.

Petru chemă pe frate-său mai aproape de dînsul. Se uită în ochii lui, apoi zise cu glas duos către el:

— Frate Pavele, ierta-m'ai de ori-ce 'ți-aș fi făcut pe lumea aceasta?

— Ierta, te voi ierta din dragă inimă, numai spuneți mai departe, se văd cine e Florica badei Ioan, că eu nici nu o cunosc încă.

— Voiu spune acum toate — răspunse Petru.

— După-ce plecă Pavel în cătane — începă Petru, ceea-ce tot eu făcui de îl duseră și după-ce muri soția lui de întristare după dînsul, rămase de ei o fetiță, cu numele

Intâlnirea din Kiel.

Sâmbătă, în 25 l. c. a sosit în Kiel (Germania) regele Angliei Eduard VII unde a avut întâlnire cu împăratul Germaniei. Regelui i s'a făcut o primire strălucită. La prânzul de gală, ce s'a dat pe naia »Hohenzollern« domnitorii au rostit toast, în cari s'au dat asigurări de pace din partea ambilor. Visita aceasta are însemnătate politică, ceea ce o constată și foile nemțești, pe când cele engleze îi dau mai puțină însemnătate. Se zice că cei doi domnitori ar fi discutat și asupra măsurilor, ce ar fi să se ia, în scopul de-a se pune capăt cât mai curând războiului dintre Ruși și Japonezi.

Știri mărunte.

În Bulgaria amenință criză ministerială; ministrul de război Savov a venit în neînțelegere cu ceilalți miniștri, din pricină, că s'a hotărât a se lăsa acasă 15 mii de soldați pe vremea secerisului.

În Krușevac (Sârbia) s'a desvilit monumentul ridicat în amintirea celor căzuți în luptă depe Câmpul Mierlei, (la 1894.) A fost de față regele Petru, miniștri și mult popor.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

De pe câmpul de război este știre sigură, că la Port-Arthur flota rusească a suferit pierdere însemnată. Rușii au eșit din port și fiind atacați de flota lui Togo, a fost scufundat un mare vapor al lor »Pobieda« cu care prilej s'au înecat 750 de oameni și prințul Uchtemski, apoi alte două vapoare le au fost rău stricate. Rușii s'au refugiat în port, unde Togo, temându-se de mine sub marine, nu i-a urmărit. O pierdere așa mare n'au suferit Rușii, decât cu scufundarea vaporului »Petropavlovsk«.

De pe câmpul de război pe uscat, au venit știri, că Japonezii au suferit înfrângeri, dar' aceste nu s'au adevărit. Japonezii înaintază în Mangiuria și se așteaptă lupte mari. O luptă a fost la strimtoarea Foenciulin.

Știrile mai însemnate sunt următoarele:

Berlin, 28 Iunie c.

În Port-Arthur se simte mare lipsă în ale mâncării

Rușii se nutresc cu carne de cal, ear' Chinezii din cetate cu carne de mățe și șoareci.

Londra, 28 Iunie c.

Comandantul japonez Oku, a propus generalului Stössel, comandantul Portului-Arthur să capituleze. Rușii au refuzat.

Paris, 29 Iunie c.

Foii »Jornal« i s'e telegrafează, din Petersburg, că Țarul e hotărât definitiv a merge pe câmpul de război.

Măriuța. Pe aceasta trebuia să o țin eu și așa fi putut-o ține, dar' mă temeam că dacă va crește Măriuța va cere partea ei de avere și apoi atunci din averea mea se scărțiează prea mult. Mă tot cugetam, că oare cum se fac ca să-mi rămâe mie toată averea frate-meu și a soției lui. Dacă ar fi murit Măriuța, atunci averea ar fi rămas toată mie. Dar' Măriuța nu murea...

Nu apucă a-și găta cuvântul, că-l și întrerupse gornicul Mihailu zicând:

— Că doar' Măriuța a murit nu mult după moartea mamei sale.

— Așa gândești d-ta că a murit, dar' rit, ci numai noi am scos vestea, că

Noi am scos mai întâiu vestea, că, căci îi puserăm în mâncare un praf care o făcea de durmea ziua în... și lăncedă la față. Apoi... până a slăbit și... s'o văză. Apoi... nu o voiu uita... adormită;

Berlin, 29 Iunie c.

Ziarele sunt informate din Londra, că cele trei corpuri de armată ale Japonezilor s'au împreunat și vor ataca pe Kuropatkin. Se așteaptă o luptă mare.

Tokio, 30 Iunie c.

Armata japoneză debarcată la Tacușan, după o luptă sângeroasă de 6 ore a ocupat strimtoarea Foenciulin. Rușii au fugit spre Tomucing, având o pierdere de 100 oameni.

Pentru cei din America.

Bremen, 25 Iunie 1904.

Din Bremen primim următoarea scrisoare, asupra căreia atragem luarea aminte a acelor, cari sunt sau se duc de aici înainte la America:

În ziua de 21 Iunie st. n., sosi vaporul »Kaiser Wilhelm II.« din New-York la Bremen, în care se aflau mai mulți Români, cari se întorceau earăși la vatra lor din Ardeal. Între aceștia era Vasile Șandru din Porumbacul-inferior, Pavel Florea din Ațel, ambii Români și un Slovac din comitatul Zemplén, toți trei având câte o hârtie de câte una sută dolari bani vechi (râi). Hârtiile aceste sunt deja dela anul 1867 încoace fără preț, înse-cine în timpul de atunci nu s'au putut scăpa de ele, acuma umblă pe la bieții oameni, cari nu cunosc banii, apoi le schimbă pentru bani buni.

Pentru aceea sfătuiesc pe Românii noștri, ca să fie cu atențiune la astfel de bani vechi în America, că multe sudori varșă omul năcâjit, până ce poate a-și câștiga banii scumpi, așa zis 500 coroane, și în urmă să alege nimica de munca sa, ceea ce e foarte trist lucru.

N. Suciu.

Esamene.**În Feketelac.**

În 11 Iunie a. c. s'a ținut examenul la școala conf. din comuna Feketelac.

Aceasta comună așezată chiar la marginea tractului Buzei, cu o populațiune de 8—900 suflete, din cari abia a treia parte sunt Români, până acuma nu a avut învățător regulat, și ori-și-cine poate și ce înaintare se face în o atare școală fără învățător regulat.

În anii 1903 și 1904 D-zeu a vărsat din abundență mila sa peste norodul său, dându-i de învățător pe domnul Aurel Domșa, care a absolvat și a fost calificat la institutul preparandial gr.-cat. din Blaj.

Greutatea începutului, ce are să întâmpine învățătorul în o școală, unde au fost numai învățători neregulați, ori-și-cine și-o poate închipui.

mă îmbrăcau în niște haine mai rele, că de m'a fi văzut cineva să nu mă poată cunoaște. Astfel îmbrăcat și schimonosit luai fata în brațe și am mers cătră pădure. Și am tot mers prin pădure mult, până am ajuns la un păreu mare și apoi am aruncat acolo fetița între niște tufe. Eram întunecat atunci de lăcomia de avere, eram împietrit și tare la inimă și nu'mi era milă de biata copilă. Dar' totuși după ce am aruncat-o am simțit ceva milă la inimă, par'că îmi părea rău să o las acolo. Dar' îndată mi se schimbă inima și nepăsător o luaiu cătră casă, lăsând copila adormită în mijlocul codrului... Apoi am venit încet cătră casă. Când eram chiar să es din pădure atunci am auzit niște pași de om venind după mine. Mă înfricoșaiu, căci mă temeam, să nu mă vadă cineva. De aceea o luaiu la fugă prin pădure și apoi nu auzii nimic, ci veniiu în pace acasă. Dar' nici până-acum nu știu, cine a putut fi atunci noaptea în pădure.

(Va urma).

Ne-au surprins într'adevăr, pe toți cei de față la acest examen, cât progres frumos au putut face în doi ani de școală. Dl învățător înzestrat de bunul D-zeu cu calități frumoase, spirituale, și-a dat toată osteneala, ca din aceasta școală rămasă înapoi, să facă o școală de model în acest tract.

Am fost cuprinși de bucurie, când am intrat în »sala de propunere« decorată cu verdeată și cununi și am văzut pruncii îmbrăcați în haine de sârbătoare, cu fruntea deschisă, voioși, de pe fețele lor ceteai, că acești băieți au avut un învățător la culmea chemării.

S'a început examenul la 2 ore d. a. și a durat până la 5 ore, fiind de față public numeros, căruia aceasta zi pururea-i va rămânea neștearsă din inimă.

S'au examinat elevii din toate obiectele prescise. Au dat răspunsuri clare, n'a fost întrebare pusă, la care băiatul se nu răspundă lămurit și hotărât.

A plăcut foarte mult publicului, de pe fața tuturor ceteai bucuria ce o simția, văzând cu cât tact, înțelepciune și voie reproduc cele învățate. La părinți le sălta inima și lacrimi vărsau de bucurie.

La finea examenului m. on. d. protopop a adresat învățătorului o frumoasă vorbire mulțumindu-i de frumosul rezultat ce a produs,

Un prieten al școlii.

În Lunșoara.

Examenul dela școala română gr.-or. din Lunșoara, tractul Peștes s'a ținut la 20 Maiu cu 110 elevi, sub conducerea dlui adm. prot. Iosif Moldovan și în prezența oaspeților Teodor Stanca, Cornel Abrudan, preoți gr.-cat. N. Pleș, George Murășan, inv. gr.-cat., Petru Vlaicu, inv. gr.-or., și unui public ales din comună. Răspunsurile copiilor din toate obiectele au fost foarte bune. Învățătorul a compus și un dialog foarte potrivit pentru popor, care a conținut frumoase învățături. Literatura populară e răspândită în comună, așa că numai cinsti și laudă i-se cuvine vrednicului învățător Petru Cipou, pentru-ce primească și pe aceasta cale mulțumită.

Meritele unui preot.

Ațel, în Iunie c.

Pe frontul bisericei noastre gr.-cat. din comuna Ațel, districtul protopopesco al Mediașului sunt scrise următoarele cuvinte:

»Deus creavit Omnia Propter Hominem et Hominem Propter se«, adică »D-zeu a creat toate pentru om, și pe om pentru sine, apoi: »Voia, diligența și ajutorul lui D-zeu toate le învinge. Acestea fiind concentrate în preotul Basiliu Stoian ordinar la 1877, după un proces grav de 4 ani cu comuna, a scos porțiune canonică în anul 1881. Tot prin diligența sa, s'a edificat și acest edificiu etc«.

Comuna noastră Ațel este o comună săsească, la capetele ei din sus și din jos locuiesc Românii, cari numără la 100—120 familii.

Românii din aceasta comună înainte cu vre o 25 de ani eram aproape total ruinați, și nu eram mai mult socotiți ca bunăoară iobagi. D-zeu care toate le vede și care de toți se îngrijește, nu ne-a lăsat să ne nimicim, ci în anul 1877 ne trănite pe harnicul și neobositul preot Basiliu Stoian.

Înainte de-a veni aici iubitul nostru preot, aproape toate lucrurile și greutățile comunei, noi Românii le suportam, pentru-că, — durere — nu aveam cine să ne apere.

Îndată-ce curajosul nostru preot a intrat în aceasta comună, lucrurile s'au schimbat. Românii se bucură de aceleași drepturi și aceeași vază ca și ceilalți conlocuitori.

După confesiune suntem împărțiți în 2 confesiuni, gr.-cat. și gr.-or.

Când a venit numitul preot gr.-cat erau numai 8—10 familii. Văzând poporul hârnica conducătorului nostru și respectul ce 'și a câștigat nu numai înaintea Românilor, ci și înaintea celorlalți conlocuitori ai noștri, au început a se alipi de sinul bisericii acesteia, și din 8—10 familii cât erau întâiu, în curând s'au înmulțit încât astăzi sunt la 50 familii. Durere însă, că atunci nu aveam biserică, decât un orator, care era aproape ruinat și înaintea căruia să afla un lemn, de care era scâțat un clopoțel; nu aveam școală și nu aveam porțiune canonică.

Văzând aceasta iubitul nostru preot s'a pus pe lucru; — și precum am zis mai sus porțiune canonică nu aveam, prin urmare până în anul 1881, când după un proces mare de 4 ani cu comuna a scos 9—10 jugere catastrale ca porțiune canonică, — a trebuit să trăească în mare necas și cu mare cruțare din puținica avere proprie ce o are și din stola dela puținii credincioși. Îndată ce 'i-a reușit de au câștigat porțiunea canonică, împreună cu poporul s'a apucat de lucru la sf. biserică și după-ce am renovat-o în anul 1886 ne-am apucat de edificarea turnului și deși ajutor n'am primit decât dela Maj. Sa 100 fl. totuși ne putem fâli cu frumosa noastră biserică. Aici merit neperitor 'i-se atribue bunului nostru preot, care pe lângă alte multe ostenele, încă și în bani ne-a ajutat cu 80 fl.

După-ce s'a sfârșit lucrul la sf. biserică, preotul nostru ardea de dorul de-a avea un învățător harnic, — care să poată suplini restul rămas din cauza trândăviei și a lenei conducătorilor de până aici, însă noi fiind săraci și puținii, nu eram în stare nici-de-cum a ne ținea învățător, — nu a avut odihnă până-când și salariul învățătoresc 'l-a câștigat și anume: dela comună, din cassa alodială 80 coroane; ear' ajutor de stat 520 cor., pe basa căruia în anul 1901 am ales de învățător pe dl Mihail Tătar, care și de present se află între noi.

Dar' zisa românului, »când ai una, lipsește alta« acum aveam învățător, — dar' nu aveam școală, ba nici loc acomodat spre acest scop, ceea-ce noi nici-odată nu le puteam avea, dacă bunul nostru preot nu se pune în frunte, arătând, că toate se pot face dacă este voință — deci dar' din al seu a dat 100 cor.; ear' poporul prin contribuiri de bucate a colectat 200 cor., cu care sumă s'a cumpărat loc foarte potrivit spre acel scop, fiind tare aproape de sf. biserică.

Tot în acel an s'a adunat peatră, bunul nostru părinte din al seu a dat 12 mii cărămizi; ear' restul poporul,

și spre îndemnarea poporului, însuși în frunte cu 2 care ale sale aducea cele de lipsă pentru edificare. Apoi în primăvara anului 1902 cu ajutorul bunului D-zeu ne-am apucat de edificiul școlii. Ajutor am primit dela Prea Ven. Consistor din Blaj, 200 cor., ear' noi (poporul) am contribuit cu 450 cor.; restul însă de peste 500 cor., 'l-a contribuit scumpul nostru preot, apoi în 1 Sept. 1902 edificiul școlii s'a finit așa încât în 5 Sept. s'au început prelegerile.

Tot atunci amintitul preot a mai donat la școală un șopru de cel puțin 60 cor.

În 1 Ianuarie 1903 fiind totodată și ziua onomastică a iubitului nostru preot, după ieșirea din sf. biserică ne-a adunat în școală pe întreg poporul gr.-cat. împreună cu femeile, pentru a ne face o cinste atât din privilegiul zilei onomastice, cât și din bucuria, că deși noi puținii la număr și săraci, totuși cu ajutorul bunului D-zeu am terminat școala corespunzătoare întru toate. A ținut o vorbire potrivită prin care desfășură fazele, prin care a trecut parohia dela venirea sa aici, arătându-ne îmbucurătorul spor, la care a ajuns parohia, care avere socotindu-se în bani s'ar urca la circa de cel puțin 10 mii coroane.

Toată aceasta avere numai și numai prin diligența sa s'a câștigat.

Cu aceasta ocaziune încă nu a lipsit a se folosi de o foarte bună și potrivită propunere, — spunând prin o vorbire potrivită, lipsele de care suferă sf. biserică întru împodobirea internă, și că dacă noi nu vom afla oarecare isvor de venit, ca pe încetul să ajungem la ceva capital atunci nici-când nu ne vom putea împlini dorința de-a o prevedea cu cele de lipsă — »dacă însă mă veți asculta« — zise iubitul nostru preot, atunci eu vă voi arăta o cale, pe care fără a simți ceva greutate, veți putea ajunge cu timpul la un capital frumos și anume: fiecare femeie să deie pe toată săptămâna un ou sau 4 bani, sunteți cel puțin 40 femei, dând fiecare regulat, va eși pe an dela fiecare femeie 2 cor. 8 bani, și dela toate 81 cor. 60 bani, ear' în 5 ani cel puțin 400 cor. fără interese; eată un capital frumos fără nici o greutate.

Convinși fiind cu toții de înțeleapta conducere a preotului nostru, toate femeile noastre s'au declarat, că sunt învoite ca în decursul alor 5 ani să solvească amintita sumă. În 31 Decembrie 1903 făcându-se socoata s'a constatat, că toate 'și au împlinit datorința. Suntem puținii și săraci, dar' unde sunt 150—200 familii, dacă ar face așa așa, la ce frumoasă sumă ar ajunge, fără a simți cea mai mică greutate.

Subscrișii ne ținem de sfântă datorință a arăta meritele scumpului nostru preot on. public, ca să vadă ce poate face un conducător zelos, curajos și la culmea chemării sale; la început nu aveam nimic, pe când astăzi avem biserică, școală, porțiune canonică, avem grădină pentru altoi și un mic capital, care sperăm, că din an în an se va ridica.

Ne mai lipsește casă parochială, dar' de aceea ni-s'a spus din partea iubitului nostru preot să nu ne gândim, căci dinsul ne-având băieți, va testa sf. biserici casa sa.

Pe aceasta cale încă îi aducem cele mai călduroase mulțumiri. Deie bunul D-zeu ca mulți asemenea conducători să se nască, căci atunci vom putea zice ca bătrânul Simion »Doamne acum putem muri, că văzurăm cu ochii mântuirea neamului nostru«.

Ioan Crăciun.

Michail Tatar,
învățător.

Nic. Treistan,
curator.

Nic. Nedelea.

Ioan Muntean.

Ioan Pepelea.

Ioan Nistor.

Din public. *)

O întâmplare grozavă.

Sibiu, în 28 Iunie n. 1904.

Subscrișul având o livadă în arândă pe hotarul Sibiului, pe partea către Ocna dela orașul nostru, și băgând de seamă că iarba se pășunează în timp de noapte prin străini, am plecat în noaptea de 6/19 Iunie a. c. însoțit de un fin al meu, anume Nicolae Stângu, și de alți doi servitori ai mei, toți călări pentru a ne pune la pândă. Ajungând la livadă, am și aflat păscând iarba 6 cai bulgărești, pe cari îi păzia un Bulgar și pe cari numai decât 'i am înfrânat, predând 3 cai lui Nicolae Stângu, ceilalți 3 servitorilor, ear' eu în mijlocul lor conduceam caii noștri. Nicolae Stângu a plecat ceva mai înaintea noastră pentru a ajunge mai de grabă în curtea orașului. Dar' ce să vedeți, ajungând Nicolae Stângu pe podul Roshavului (o vale ce curge de către Rusiori printre hotare, intrând la casele alienaților în riul Cibin) a fost atacat de mai mulți Bulgari, cari erau postați parte pe pod, parte sub pod și înarmați cu sape. Bietul Stângu a fost oprit pe pod de Bulgari și bătut cu sapele și în urmă aruncat în Roshav în noroiu, de unde s'ermanul abia a eșit ca vai de capul lui, bătut ca mărul și plin de noroiu. Ajungând și eu subscrișul pe pod, au voit să mă atace și pe mine, dar' la strigătul meu de desperare, că n'am cai de-ai lor am scăpat în fugă. În urma mea veneau celelalte slugi cu ceilalți trei cai ai lor, cari asemenea au fost bătute și târâte prin noroiu. Ba unul dintre Bulgari a tras cu sapa asupra unei slugi — crezând că aș fi eu — care din norocire ferindu-se, a fost lovit un cal de-al lor în cap, intrându-i sapa cam 10 cmt. de afund în cap. Toată dumănia o poartă asupra mea din cauză, că eu încă am o grădină bulgărească.

După-cum am înțeles, tot dintre Bulgari ar fi înstrăinat de pe hotarul Sibiului nutrețuri cu carele, precum și crumpene ș. a. fără a fi putut fi descoperiți.

Mulțumită bunului D-zeu, că am scăpat teafăr din mâna acestei bande bulgărești, care, fiind în timpul nopții pe la orele 12 și întunec grozav, de m'ar fi putut, m'ar fi ucis ca pe o vită. Bietul meu fin însă n'a avut norocul să scape teafăr și acum zace bolnav, sdorbit ca mărul, încungiurat de nevastă-sa și de vre o 3 copilași mici, plângând cu toții.

Atrag atențiunea Incl. nostru magistrat orașenesc asupra acestui fapt trist cu atât mai virtos, fiindcă unii dintre Bulgari n'ar avea nici pașapoarte în regulă, și aceia ar trebui negreșit trimiși cu forța în țeara lor, pentru a putea avea oamenii noștri pace de ei.

După-cum m'am informat, mai mulți bărbați și femei au fost bătute și maltrate din partea acestei bande bulgărești, b. și în piață au fost atacate femei de-ale din partea lor.

Ar fi timpul ca să se pună ca oamenii neastîmperați!

*) Pentru celelalte
redacțiunea nu e...

PARTEA ECONOMICĂ.

Săpatul cucuruzului.

În anul acesta, săpatul cucuruzelor și al celorlalte plante de săpă, nu s'a putut face în condițiuni destul de bune, din cauza secetei, ce a domnit în primăvara acestui an; secetă, care credem că va mai ave și alte urmări însemnate în ce privește prețul bucatelor și al vitelor.

După-ce dar' săpatul dintăiu nu s'a putut săvârși în bune condițiuni, urmează ca măcar săpatul al doilea și al treilea sau adunatul țărinei pe lângă fire, să se facă în niște condițiuni mai bune, ca astfel măcar plantele de săpă să ne asigureze cu oare-și cari culesuri sau recolte.

Săpatul cucuruzelor, precum și al celorlalte plante de săpă, se poate face în două feluri: cu sapa de mână sau cu mașina de săpat. Săpatul cu sapa de mână se face de regulă numai pe rândurile cu fire, ear' cu mașina se sapă locul dintre rânduri. Prin săpat se stirpe buruienile, se smăruntă mai bine pământul lucrat și astfel se înlesnește intrarea căldurii, a umezelii și a aerului la rădăcinile tinerelor plante.

Cucuruzul se sapă de regulă de câte două-ori. Mai întâiu se sapă îndată-ce 'i-s'au ivit cele două frunze mai mari de pe delături și au ajuns și oarecare mărime anumită. A doua oară se sapă mai târziu, când adecă cucuruzul începe a acoperi cu frunzele lui pământul, de oare-ce după sapa dintăiu buruienile nu-i mai pot strica nimic cucuruzului, fiind-că crește tot ma cu putere și astfel le umbrește, de nu se mai pot ridica deasupra lui.

Timpul cel mai potrivit pentru săpatul cucuruzului este atunci, când pământul nu e nici prea moale, dar' nici prea tare, ci se află în gradul de mijloc al umezelii și al uscăciunii. A săpa cucuruzul când e prea moale nu numai că nu e folositor, dar' poate deveni chiar stricacios, cu deosebire când 'i-se adună, de oare-ce după un astfel de săpat de regulă se îngălbinește și apoi stă pe loc și cu creșterea.

Cu prilejul săpatului de-a doua și a treia-oară, firele prea dese se răresc, ear' puii de pe lângă rădăcina lor încă trebuie stărpiți, fiind-că aceia sug o parte însemnată din mustul, pe care trebuie să-l sugă firul respectiv.

La săpatul din urmă se adună pământul cel lucrat sau țărina pe lângă rădăcinile de cucuruz, sau se mușurește precum se mai zice pe unele locuri. Unii susțin, că adunatul pământului lucrat pe lângă firele de cucuruz, nu ar fi tocmai de neapărată trebuință, de oare-ce și așa ne-adunat ar pute se rodească. Acestia însă se vede, că nu-și prea dau seama despre folosul mușinoaielor, ce se adună pe lângă firele de cucuruz.

Mai întâiu mușinoaiile acelea dau oare-care razim firelor de cucuruz, ca se nu le doboare vânturile, și vijeliile cele mari, cari adese-ori domnesc în țeara noastră și de multe-ori le încovăie și pleacă cu toate că au mușinoai pe lângă ele. A doua oară, cum se adună mușinoaiile acelea din pământul cel lucrat dela suprafață, conțin în sine cel mai bun și mai mult nutremânt, pe care apoi îl află firicelul de cucuruz adunat la un loc, ca într'un blid cum s'ar zice, de unde apoi mai ușor îl poate suge cu rădăcinile când plouă și se scurge mustul din el. A treia pe timp de secetă, mușinoaiile acelea pot se țină în sine timp mai îndelungat umezeala de lipsă pentru fir, ear' al patrulea folos dela mușinoai îl avem, că acelea mai ridică oare-cum și locul pe lângă firele de cucuruz, așa că dacă plouă, apa nu poate sta tocmai pe lângă acelea.

După săpatul din urmă al cucuruzului, lucrarea omului încetează pe un timp oare-care, și el nu mai are altele de făcut, decât de a-l mai rări și a rupe din când în când puii, cari s'ar mai ivi la rădăcina firelor.

Cu privire la răritul cucuruzului se susține pe unele locuri, că firele aceleia trebuie să fie așa de departe unele de altele, încât să poată dormi o vită între ele. Răritul acesta însă ni-se pare cam peste măsură; mai potrivit este cu privire la rărit: »că

departarea între rânduri să fie și între fire». Va să zică, precum sunt de departe rândurile unul de altul, tot așa să fie și firele de cucuruz.

Cu răritul și plivitul puilor dela rădăcinile cucuruzului, lucrarea omului încetează, până toamna, când se începe culesul lui. Dar' lucrarea înriurinelor atmosferice nu încetează până toamna, când acela adecă a ajuns la deplină coacere. Între acestea înriurinte se numără mai întâiu căldura.

Căldura este isvorul de viață nu numai al omului și animalelor, ci chiar și al plantelor. Fără de căldură plantele nu ar putea încolți, ba nu ar putea crește ca să ajungă timpul coacerii lor. Isvorul cel nescat de lumină și căldură este soarele, care prin razele lui puternice revarsă viață tuturor ființelor și plantelor de pe pământ.

Între toate sămănăturile cucuruzul iubește — pe lângă un pământ bun și gras — mai mult căldura, fiind că el este o plantă mai mare și mai puternică decât celelalte. De aceea și vedem, că în ținuturile mai reci, lipsite de căldură, cucuruzul nu se prea face, sau dacă se și face, apoi nu se coace cum se cade.

Umezeala este tot așa de lipsă pentru plante, ca și căldura, de oare-ce fără umezeală nu ar putea încolți și tinera plantă. Isvorul cel nesecat de umezeală este ploaia, care adapă toate ființele și plantele de pe pământ. Atât umezeala cât și căldura prea îndelungată este vătămătoare sămănăturilor.

Aerul încă este de lipsă la nutrirea plantelor, de oare-ce fără acela, plantele ca și omul, s'ar înăduși și astfel nu ar putea vegeta. Aceasta se poate vedea mai bine la vîrsările de apă, unde aceasta ca mai grea, silește aerul dela rădăcini de ese afară, după care și plantele încep a se îngălbini, ear' mai pe urmă chiar a se și usca.

Aerul nu se înghite sau inspiră de către plante așa în stare curată, după-cum fac de pildă oamenii și animalele, ci amestecat cu alte elemente naturale. Astfel când îl absorb prin rădăcini se amestecă cu un fel de leșie

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Jidanul păcălit.

Ah! mein Gott, io supărat
Che tare ro întemplat,
Io fost dus, da, dus d'acasă
Și pe când 'napoi venit
La ea alt bărbat găsit.

Che nevasta meu aflat
Pe un mai frumos bărbat
'Si amu amēdoi aflat
Și pe mine m'o țipat.

Io 'ntrebat la ea că ce-'i
Le vrut scoate ochii mei,
Ba țipat din casa meu
Și m'a bătut tare rău
Eară dēnsul ajutat
Pân' la mine scărpinat.

Io m'am dus geșeft să fac
Ca la nevastă să-i plac

Și venit cu bani n'apoi
Să trăim bin' amēdoi,
Dar' asta a fost minune,
Che vrut omorît la mine.

Nu-'i bai, las' găcit io una
Pe mein gott de v' mîntesc
Io bogat slugă la ei
Ș'epoi zic, bine, ce vrei?
El ibovnicu s'a duce
De gheșeft să se apuce
Și pe când n'apoi întors
Io fi domnu cel fâlos
Și și io pe el să-l bat
Cum nevasta meu țipat.

Chimu.

Mărunțișuri.

La tribunal. Presidentul (cătră acusat). Unde te-ai născut?

Acusatul: Mă rog să mă lăsați să ies, afară, să întreb pe oamenii din satul meu.

Presidentul (cătră un martor). Unde te ai născut?

Acusatul: Într'o casă de lemn.

Presidentul: Dar' în care comună?

Acusatul: În satul meu...

Fără opinci. »Ecolul Macedoniei« scrie, că între o poteră de Români din Macedonia și între nește hoți a fost o luptă la »Valea Caldă« în munții Aoului. Hoții au fugit, lăsând pe câmpul de luptă trei morți și 5 părechi de opinci. La aceasta »Ecolul Mac«, observă:

— De sigur hoții au fost Greci, căci altfel nu fugeau fără opinci!

STRIGĂTURI.

Culese de **Păunaș.**

Io-'s fecior dela Albac
Până trec muntele tac,
Dacă muntele îl trec
Cu mândruța îmi petrec.

numită accid nitric, car' când îl absorb prin foi se amestecă cu un fel de must, așa numit amoniac.

Când săpatul cucuruzului s'a săvârșit, după recerînțele de mai sus; când binecuvântarea lui D-zău cu căldură și ploaie încă urmează la timpul de lipsă: atunci economul poate privi în liniște la roadele lui de câmp, de oare-ce acelea în asemenea casuri îi vor și răsplăti lucrul lui cu îmbelșugare.

Ioan Georgescu.

Pentru valorisarea poamelor.

Prin rescriptul seu dto 15 Iunie a. c' nr. 51031, ministerul r. u. de agricultură ne pune în vedere, că în conformitate cu încunoștiințările primite dela raportorii economici și dela organele de specialitate, cu toată seceta, ce a domnit, în anul acesta se arată o recoltă bogată de poame în cele mai multe ținuturi ale țării. Împrejurarea, descoperită de consulatele noastre, că și în străinătate se produc în anul acesta multe poame, va da producătorilor nostri mult de gândit cu privire la valorisarea produselor lor de poame.

Spre a sări în această privință într'ajutorul producătorilor, ministerul a dispus să se pună în mod gratuit la dispoziția proprietarilor mici spre folosire la prelucrarea prisolului de poame, ce nu s'au putut vinde în stare crudă, căldări (căzane) de-ale statului pentru fierberea spirtuoaselor, uscătoare (coșare, cuptoare, loșnițe) de uscat poame, piue (moriște) și teascuri (presă) pentru stors, ca astfel o parte a poamelor cu simburile osos, cari nu se pot ținea timp mai îndelungat și cu deosebire poamele atinse (vermănoase și fără față) prin preparare (prelucrare) se poată fi valorisate și cari, astfel substrase dela vânzarea din piațe, mulțimea lor nu influențează prețul poamelor și de calitate mai bună, ce se pun în vânzare.

A îngriji mai departe ca consulatele noastre să atragă, pe calea celor mai răspândite foi din străinătate, atențiunea publicului comersant asupra bogatei recolte de poame dele noi cu acel adaus, că în această afacere se pot adresa pentru mai buna orientare către comisarul regnicolar ministerial pentru cultivarea poamelor.

A dispus ca amintitul comisar să poarte și anul acesta evidență despre proviziunea de

poame din singuraticile ținuturi cum și despre vânzătorii acestora și despre cumpărătorii de poame din străinătate.

Aducând subscrisul comitet acest comunicat la cunoștința obștei noastre, ne adresăm către producătorii de poame și îndeosebi către preoșimea și învățătorii nostri cu rugarea să binevoiască:

a ne transpune cu posibilă grabire consemnarea proviziunii mai mari de poame și a proprietarilor lor, ca pe această consemnare s'o putem înainta la numitul comisariat ministerial;

a face atenți pe producătorii — vânzători să separeze, cu deosebire la mere și pere, poamele după soiul și după mărime și să fie cu deosebită îngrijire la pachetarea lor, de oare ce poamele mestecate, fără privire la soiul și mărime, nu sunt căutate sau se vând cu preț foarte redus;

în fine a recomanda producătorilor mari și de mijloc să nu-și vândă cea mai aleasă parte a poamelor de iarnă îndată toamna, ci să se nisuiască a le păstra, în scopul vânzării de peste iarnă și primăvară, în localuri potrivite și cu deosebire în cămări de poame. Cum cea mai mare parte a producătorilor nu dispune de astfel de localuri potrivite și nici de cunoștințele neapărate la construirea lor, doritorii de a-și construi cămări pentru păstrarea poamelor cu puțină cheltuială și potrivite deosebirilor de spațiu și temperatură, să se adreseze cu rugare (epistolă) către comisarul ministerial (»Országos gyümölcsészeti miniszteri biztos« în Budapesta), care le va trimite în mod gratuit planurile și preliminarele de spese, provăzute cu îndrumări amănunțite despre culegerea și conservarea (ținerea) poamelor.

Sibiu, 22 Iunie 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

D. Comșa,
president.

V. Tordășianu,
secretar.

Negoțul și meseriile în Timișoara și jur.

— Cuvântarea cu care a deschis dl *Emanuil Ungurianu* adunarea generală a despărțământului Timișoara al »Asociațiunii«, ținută al 12 Iunie 1904 în Ghiroc. —

Onorată adunare generală!

Când ne adunăm în adunarea generală a despărțământului Timișoara al »Asociațiunii pentru literatura română

și cultura poporului român«, totdeauna ni-se impune datorința a arunca o privire asupra stării culturale și economice a poporului român de pe teritoriul acestui despărțământ spre scopul, că, dacă aflăm scăderi, să eruăm, arătăm și calea și mijloacele potrivite pentru vindecarea scăderilor.

Activitatea economică fiind una dintre petrele fundamentale, pe care se razimă existența unui popor, ne vom ocupa astădată cu o parte a activității economice a poporului român de pe teritoriul acestui despărțământ, ca să-i punem înaintea ochilor o icoană clară a stării sale, ca să se vadă și să cunoască pe sine însuși.

Activitatea economică se împarte în trei categorii principale, adică în agronomie sau cultivarea pământului, industrie și comerț.

Despre starea agronomică am vorbit în adunarea generală a anului trecut, acum mă voi ocupa cu starea industrială și comercială a Românilor de pe teritoriul despărțământului nostru.

Despre industria mare adică despre industria de fabrică nu putem vorbi pentru-că acest ram al activității economice lipsește cu totul la poporul nostru; pe întreg teritoriul despărțământului numai un Român are o moară cu vapor, care macină bucate sau cereale pe câștig; Românii de pe teritoriul despărțământului nostru se ocupă în număr mic numai cu meseria sau măiestria, la care numai munca omului e factorul, care prelucră sau străformează material și aduce câștig.

Pe teritoriul despărțământului nostru tot așa de puțin putem vorbi despre comerțul mare, pentru-că între Români negustori mari nu se află; sunt negustori mici, dar și aceștia în număr mic, poartă negustoria între margini tare restrânse, au numai câte-o prăvălie mică; unii dintre agronomii mai mai deștepți se ocupă și cu speculatul sau pilăritul de vite și de bucate sau cereale.

Industria de casă în măsură mai mare o aflăm numai în 2 comune și adică într'una plugarii, când nu sunt

Fă-mă Doamne, ce mi face
Fă-mă Doamne stâlp de sare
În virful Dealului-mare
Să mă lingă oile
Să mă plângă mândrele.

Cine-o 'mpărțit norocul
Arde-l-ai Doamne cu focul,
Că la toți le-a dat cu sacu
Ear' mie 'mi-a dat cu acu,
Cine-a 'mpărțit dragostea
N'ar avea parte de ea,
Că la toți le-a dat cu acu
Ear' mie 'mi-a dat cu sacu.

Eu am fost la popa în clacă
Și n'am găsit mândră se-mi placă
Dar' m'am dus în șezătoare
Găsii mândră ea și-o floare.

Dragă mi mândruța 'naltă
Că-mi dă gură peste poartă,
Dar' mândruța mititea
Mă face să trec la ea.

Vecina de lângă mine
Totdeauna 'mi prinde bine,
Căci când vede că mi rău
Fuge iute la păreu,
Și aduce apă rece
Și-mi pune la cap și-mi trece.

Luniță, luniță,
Mă suiam pe deal la „cucă“,
Mă întâlnii cu-o nevăstuță
Să lupta cu moartea 'n furcă,
Nevasta din graiu grăia:
— Lasă-mă nu mă lua
Că-s nevastă tinerea,
Logodită de toamna
Măritată de iarna,
Cin' m'a cerut n'am zis ba,
M'a cerut un ciobănel
Subțirel tras prin inel,
Cu cojocul cam pe dos
Lasă-mă că-i prea frumos!

Peste Murș, peste tēju
Ard două lumini de sēju,

Ziua plouă, noaptea ninge
Nime nu le poate stinge
Făr' inima mea când plânge,
Pică-o lacrimă ori două
Și le stinge pe-amândouă.

Vai de mine, că nu pociu
Să mă duc la tēju la Moți,
Să mă bag între cojoace
Să iau mândrii care-i place
Pentru două trei suștace.

Vai de când m'am măritat
Pită n'am mai frământat
C'am trăit din cumpărat,
Că mă duceam la oraș
Cumpăram pită și caș,
Cu bărbatu-alătura
Mânca-mi-l-ar funia.

Măi badiță, băiețele,
Dacă-ți trebuie muiere
Hai la maica și mă cere,

ocupă cu lucrul de câmp, fac coșarci de nuele, ear în alta fac furci de lemn și duc marfa sau negoțul lor la târguri.

E lucru cunoscut înaintea oame- mai deștepți, că meseria și negustoria sunt tot așa de puternice isvoare de venit, din cari se produce bunăstarea materială a poporului, ca și lucrarea pământului, ba chiar e dovedit, că po- poare, eari se ocupă în grad mare cu industria și comerțul, sunt mai bo- gate și mai puternice, decât acelea, cari se ocupă numai cu lucrarea pă- mântului, *deci putem zice, că în mare parte sărăcia la poporul nostru din despărțământul Timișoara vine și de acolo, că de tot puțin se ocupă cu măiestria și negustoria*; cine voește despre aceasta se se convingă, meargă numai la târguri de țeară din părțile noastre și va vedea, că Românii afară, de vite cornute, puțini porci și puține, oi, altă marfă nu aduc la târg; (prăsi- rea cailor au neglijat-o, cai mai fru- moși se ved la Românii din Ghilad, Jebel, Ság, Hodoni și Secușigi) se ved în târguri puțini Moți cu ciubere, vre-o câțiva olari din Lipova, vre-o câțiva țărani români cu furci de lemn, cu leuci și loitre, vre-o câțiva cizmași și cojo- cari: pe când din alte neamuri mai cu seamă Nemții, aduc cai frumoși, dâșii sunt dogari, rotari, pălărieri, tinichieri căldărari, frânari, funari, măsurari, oro- logeri, turtari, croitori, căbăniceri, pe- rieri, înundează târgurile cu marfa lor și fac câștig; tot așa și ne- gustorii sunt numai de alte neamuri. Dacă țăranul român are lipsă de ciur, de troacă, de sită, de coasă, fer de plug, seceră, frâne, hamuri, ștrean- guri, masă, scaune, pat, dolaf, orologiu, căldare, icoană, oglindă, adevă tot de ce are lipsă în casă și la economie cumpără dela meseriași și negustori de neamuri străine.

Ca să avem o icoană despre mă- sura, în care se ocupă Românii de pe teritoriul acestui despărțământ cu me- seria și cu comerț, am adunat date din comunele locuite de Români, voi u espune însă aici numai cele din satele mai însemnate din fiecare cerc al des- părțământului.

În *Timișoara* dintre Români nu se află nici un comerciant mare, sunt numai vr'o câțiva cu prăvălii mai mo- deste, unul e mai agil și se ocupă și cu diferite speculațiuni; cam așa stăm și cu măiestriile, sunt cismași, păpucari, străitari, cojocari, opincari, cărcimari, tăbăcari, croitori, însă în număr mic, lucră cu puteri mici și cu bani puțini; avem un săpunar și vre o câțiva mă- celari, cari poartă meseria lor într'un grad mai mare cu o sîrguință mai în- semnată și au făcut și avere; înainte de vre-o 10 ani negoțul de poame și de pește era în mâinile Românilor, acum a trecut în mâinile Nemților și ale Ungurilor.

Cercul administrativ central.

În comuna *Remetea-Timșană* sunt 1083 de locuitori, dintre cari 961 sunt Români; sunt 3 fauri sau covaci, un dogar, 2 rotari, un zidar, un măsur, un cismaș, 2 bărbieri și 2 crișmari sau birtași, adevă cu totul sunt 13 mese- riași, dintre cari un faur și 1 rotar sunt Români, ear' 11 meseriași sunt de alte neamuri; sunt 6 negustori cu prăvălii sau duchene deschise, între cari numai unul e Român, dar' și acesta are duclean de tot mic.

În *Mehala* sunt 6196 de locuitori dintre cari 2284 sunt Români; sunt 3 ro- tari, 5 măsurari, 2 lăcățari, 1 călăier sau ti- nicher, 3 cojocari, 1 căbănicer, 4 croi- tori, 1 coșier (care mătură coșurile la căși), 3 mașiniști, 27 zidari, 8 bărbieri, 7 măcelari, 16 cismași și 18 cărcimari, deci la olaltă 104, dintre cari 24 și adevă 12 zidari, 3 bărbieri, 2 măcelari, 3 cismași și 4 cărcimari sunt Români, ear' 80 meseriași sunt de alte neamuri. Comercianți cu duchene sunt 22, dintre cari numai 2 sunt Români, ear' 20 sunt de alte neamuri; sunt mai în număr însemnat și sodali români, cari lucră la fabrici și la măiestri străini în Timișoara; din tineret sunt încă în număr însemnat la învățătură de meserii.

În *Beregsău* sunt 2206 de locuitori, dintre cari 1981 sunt Români; în co- mună se află 34 măiestri, dintre cari 24 sunt Români; negustori sunt de tot 10, dintre cari 7 sunt Români.

În *Ghltroc* sunt 2215 de locuitori, dintre cari 2112 sunt Români; meseriași de tot sunt 33, dintre cari 18 sunt Români; în aceasta comună se ocupă Românii cu împletirea de coșari de nu- iele, le vând la târguri și fac și ceva avere; negustori sunt 5, toți de alte neamuri.

În *Utin* sunt 1537 de locuitori, dintre cari 1248 sunt Români; cu mă- iestria se ocupă 12 meseriași, dintre cari 3 sunt Români, ceialalți de alte neamuri; de present sunt 5 copii români dați să învețe meseria; duchenari sunt 3, toți de alte neamuri.

În *Chisoda* sunt 1688 de locuitori, dintre cari 1216 sunt Români; sunt 19 meseriași, dintre cari 5 sunt Români, 3 copii Români sunt dați să învețe me- seria; negustori sau duchenari sunt 4, toți de alte neamuri.

În *Moșnița* sunt 1180 de locuitori, dintre cari 941 sunt Români; sunt 19 meseriași, dintre cari 10 sunt Români; mai sunt în comună 10 lemnari sau bărdari, cari se ocupă cu clădirea că- selor de lemn; duchenari sunt 2, amên- doi de alte neamuri.

În *Sânt-Mihail-român* sunt 2061 de locuitori, dintre cari 1565 sunt Ro- mâni; sunt 19 meseriași, dintre cari 11 sunt Români, duchenari sunt 7, dintre cari 2 sunt Români. (Va urma).

Metodele cetirei.

— Metodele vechi și metoda fonomimic. —

De Isidor Dopp.

(Urmare).

II. Al doilea metod este a lui H. Step- hani din Bavaria, de prin anul 1761, așa numit metoda fonetic, în care se zice, că la cetire e de trebuință numai sunetul și semnul său, nu și numele. Școlarii încep să cetească fără nici o pregătire anterioară; ei sunt de- adreptul înfundați în alfabet și se ocupă numai cu literile tipărite nu și cu cele scrise. La tot cazul e de preferit față de cel al slo- venirei, fiind mult mai natural, mai simplu, și mai practic. Aici se cerea școalelor să știe toate pozițiile gurii la nașterea sunetelor. Vocalele se exprimau cu gura largă, ear' con- sonantele cu gura mai închisă. Acum nu mai cetea nimenea ce-u-ce, ci sunetul e întins, până la vocală și de aici earăși: c-u-c, f-a-c.

Ca și metoda lui, az-buche așa și me- todul fonetic a avut o seamă de dușmani, dintre cari amintim pe Bell și Lancaster în Anglia. Aceștia puneau pe copiii să scrie cu degetul în nășipul de pe bancă, care anume era pus, litera pe care învățau s'o cetească. Să apropiu aceștia foarte mult de următorul al III. metod.

III. Cel mai energic dușman al meto- dului fonetic a fost pe la anul 1766 I. B. Graser. Lui 'i-se atribue toată cinstea meto- dului scriptologic, care până astăzi a fost fo- losit mai de toate popoarele culte. El a zis: »Înainte de a fi cetit, cuvântul trebuie scris«, așa că întâu scriau, apoi ceteau cele scrise de propria lor scrisoare. Înainte de a începe scrisul și cetitul, școlarii se deprind cu de- semnarea a tot felul de linii, așa că la timpul său litera o pot scrie cu multă înlesnire. El ne-a spus, că limba nu există numai pentru urechi, ci și pentru ochi și mâni. Cu

De-i vedea că nu m'o da
Pune mâna și mă ia,
Că m'oi face mănioasă
Și oi u veni prea bucuroasă.

Măi bădiță, p'er sucit,
Șez la noi dac-ai venit,
— N'am venit eu ca să șed
Ci-am venit ca să te întreb,
Dai-ți fata după mine?
Dacă vrei, noroc și bine!
Dai-ți fata ori n'o dai?
Dacă nu, noroc se n'ai.

Hai mândră la făgădău
Să-ți bea „purchilariu“ t'eu.
— Nu 'ți-ar fi bade păcat
Că până 'l-am cumpărat
Patru-zeci de zloți am dat,
Și până 'l-am chindesit
Șapte-zeci am cheltuit.

Eu mă duc mândro azi-măne
Dorul meu aici rămâne,

Grijește-mi-l tare bine
Cum te-am grijit eu pe tine,
Bagă-mi-l într'un păhar
Bagă apă peste el,
Dacă dorul stă pe apă
Pune în gând și mă așteaptă
Vre-o doi ani și jumătate,
De-i vedea că nu mai viu
Pune gând și te mărită
Nu mai sta inimă friptă.

Frunză verde de cires,
'Mi-a trimes, badea, trimes,
Carte din Italia
Ca să-mi port omenia;
Că dac-o veni, mă ia,
Să-mi fac iie de alun
Să-i fiu dragă numai lui,
Dar' io-mi fac din frunză verde,
Să fiu dragă cui mă vede.

ochii deosebim forma literei. Cu urechile auzim, ca se exprimă corect, ear' cu mâinile ne deprindem ca să scriem frumos — caligrafie. După felul său acest metod se împarte în două; cel pur, când abecedarul începe cu literele cele mici scrise și cu literele mici tipărite. Pe baza metodului scriptolog mixt, după-ce băieții cel mult cunosc toate orientările în spaț și 'și-au însușit deșteritatea desemnului precum și a descompunerii propoziției în cuvinte, luăm abecedarul în mână. Alegem un cuvânt în care să se afle sunetul cel mai ușor, ce de comun începe abecedarul. Cu acest cuvânt apoi formăm o zicere, pe aceasta o descompunem până ajungem la elementele sale. Rentoarcem ear' la cuvântul în care să aude sunetul de care avem lipsă, analizăm din nou și ne oprim la sunetul respectiv. După-ce ne-am convins, că sunetul a făcut destulă impresiune, îl scriem pe tablă, arătând prin întrebări toate trăsăturile sale constitutive. Apoi se arată și semnul tipărit, formând astfel o scriptologie mixtă cu puțină greutate. După regulile acestea e compus abecedarul bătrânului dascăl din zilele noastre, a directorului preparandial din Blaj, Georgiu Muntean, care după vrednicia sa a ajuns și edițiunea a XV.

Acest metod încă 'și are dușmanii săi, un concurent puternic în metoda următor, cu care își discută întâietatea și față cu care, fără îndoială are părți cu mult mai superioare.

IV. Metoda cuvintelor normale. Aceasta ca și cel fonetic viră pe copil deadreptul în mijlocul unei bucăți de cetire. Bucata se tratează de elevi și învățator și apoi se desface în propozițiuni; propozițiunile în cuvinte, cuvintele în silabe și silabele în sunete. Toate sunetele din cuvânt se tratează deosebit. Învățătorul le descrie, le rostește și le scrie, asemenea fac și școlarii până cunosc bine sunetele și literele. Literele se învață în șirul acela care se găsește în cuvintele numite normale. Tractarea e următoarea: Învățătorul desemnează pe tablă obiectul despre care are să tracteze. Abecedarele ajută lucrul acesta prin icoanele obiectelor de tractat, lângă care e scris și cuvântul, normal. Copiii încă desemnează asemenea, deadreptul scriu cum pot și cuvântul, și prin analiză facem cu școlarii să cunoască și să scrie litera. Cu sunetul studiat apoi se formează și alte cuvinte, imbinând totodată și învățământul intuitiv cu cetirea, scrierea și desemnul. Acest metod își datorește începutul său francesului Iosif Iacotot. S'a dezvoltat însă mai tare de germanul I. Cr. Vogel pe la 1840 și astăzi este foarte lătit.

Cu toate acestea însă, oamenii cu durere de școală au văzut, că apucăturile vechi nu corespund băieților de astăzi și au format din ce în ce proceduri tot mai naturale și tot mai apte de sufletul copiilor. Așa ne vedem astăzi în față cu un metod, care la toate popoarele formează un punct de discuțiune. E rëndul nostru acum. Să dovedim, că ne cunoaștem chemarea și că interese atât de vitale Românilor, nu ne sânt străine nici nouă învățătorilor Români căci se ne însemnă:

Prin școală la lumină

Prin lumină la unire

Prin unire la tărie și mărire.

(Va urma).

Știri economice, comere., jurid., industr.

Sămănăturile în România. Foile din România scriu următoarele:

La serviciul agriculturii de pe lângă ministerul de domenii se lucrează la tabloul asupra stărei sămănăturilor din țeară, care va fi înaintat M. S. Regelui la Sinaia.

În acest raport se observă, că starea sămănăturilor s'a îmbunătățit simțitor, în vremea ce a trecut dela ultimul raport adresat regelui.

Cu toate acestea în unele părți e slabă roada. Anume în partea de jos a Moldovei, în județele Birlad, Tecuci, Covurlui, precum și în județele Brăila și Buzău din Muntenia, unii proprietari și arindași au renunțat la facerea secerișului, ear' cei mai bine sânt aceia, cari vor scoate cel mult îndoită sămănța, pusă în pământ. În schimb în Moldova de Nord și în special în județele Botosani, Dorohoi și Iași recolta este bunișoară. Mai mare lipsă este însă de nutreț pentru vite.

Locuințe pentru lucrători în Săcuime. Ministrul de agric. Tallian jertfește din banii țerei earăș 5000 cor. spre a zidi case de locuit în Săcuime, pentru muncitori, cari se așează în anumite locuri, pe lângă fabrici și alte întreprinderi. — Totul pentru Săcu.

Colera între galițe. În jurul Lőcsei (Ungaria de mează noapte), s'a ivit pe sate un fel de coleră între galițe, foarte lipicioasă. Galițele pier cu sutele.

Isvoare de petrol în Africa. Germanii au descoperit la Camerun în Africa, bogate isvoare de petrol (gaz), cari vor fi în curând exploatate.

FELURIMI.

Asedii vestite. De present, cum știm, un capitol interesant al războiului dintre Ruși și Japonezi, este împresurarea orașului Port-Arthur. Oare lua-l-vor Japonezii și în cât timp, ne va arăta viitorul apropiat, dar desigur, că Port-Arthurul se va ținea mai mult, decât Alexandria (Egipt), care s'a supus generalului englez Seymour după o împresurare de 10 ciasuri. În acest timp însă s'au descărcat asupra orașului 10 mii de bombe și șrapnele, care au băgat în spaimă pe soldații lui Arabi-pasa, încât în ceasul al 10-lea au aborat steag alb, semnul predării.

Sebastopolul (Rusia-sudică) care era întărit cu 700 de tunuri, a resistat 327 zile atacului oștilor franceze și engleze. Când a fost ocupat s'a văzut, că trei părți din oraș erau ruină.

Împresurarea Parisului la 1870 a ținut 132 zile, Nemții făceau zilnic câte 10 mii de pușcături asupra lui, mai în urmă câte 25. În timpul împresurării au murit în Paris de foame și boale 40 mii de oameni.

Împresurarea Plevnei, la care a luat parte cu glorie și oastea română, a durat 94 de zile. Pașa Osman a erupt din cetate, voind a-și face cale prin dușmani, dar' a fost rănit și prins.

În războiul cu Burii orașul Mafeking s'a apărat șapte luni, Ladysmith 118 zile. Asediul sau împresurarea Port-Arthurului seamănă cu asediul orașului spaniol Sant-Iago, care asemenea a fost bombardat și pe mare de Americani.

CRONICĂ.

Numărul studenților români la școlile săsești din Sibiu cu sfârșitul anului școlar 1903/4 a fost, după cum arată programul acestor școli, de 63, anume 25 la gimnasiu și 38 la reale.

Un Român din Brașov în Japonia. Cu acest titlu »Gaz. Trans.« din Brașov scrie următoarele: Am amintit deja despre dl Petru Popovici din Brașov, care a plecat de aici cu gândul să meargă în Japonia, și că ne-a trimis o carte postală ilustrată din New-York, unde spunea, că merge la expoziția din S.-Louis. Atunci ne-am exprimat părerea, că dl Popoviciu, pe semne, găsind pedeci în drum a renunțat la planul său original și nu se va mai duce în Japonia. Spre marea noastră surpriză astăzi unul din membrii redacției noastre primește o ilustrată cu marca imperiului »Soarele Răsare«, stampilată cu stampila din Kobe (Japonia). Cartea reprezintă în colori o alea pe care se ved dame japoneze cu umbrele deschise, șezând în niște cărucioare cu două roate, trase de câte un hamal. Dl Popoviciu trimite salutări tuturor cunoscuților din Brașov, zicându-le: »La revedere!« — Descifrarea datei de pe stampilă nu am putut o face tocmai exact. Dacă nu ne înșelăm însă este 15 Maiu și a sosit la Brașov în 20 Iunie. Urăm d-lui Popoviciu să se întoarcă sănătos în mijlocul nostru și să ne povestească cât mai multe din cele văzute în îndepărtata sa călătorie.

Ziarist pușcat. Foaia americană World a primit știrea, că corespondentul ei de pe câmpul de războiu ruso-japonez, Emmerson, a fost pușcat de Ruși, cari din greșală au crezut că e șpion.

Doi frați și trei uciși. În comuna Araros (Ungaria de mează noapte) s'a întâmplat următorul cas: Feciorii din comună au aranjat joc în cârcima satului. Îscându-se ceartă între doi feciori, Bardoș și Ciat, acest din urmă a adus în grabă o pușcă de acasă și a pușcat asupra lui Bardoș, care juca cu o fată. La cea dintâi pușcătură fu nimerită fata, la a doua Bardoș și amândoi au căzut jos morți. Cu prilejul cercetării, cărcimarul a mărturisit împotriva lui Ciat. Fratele acestuia înfuriat, a crepat cu o bardă capul cărcimarului. Doi frați au uciș trei oameni. Frații sânt prinși.

Regele Alexandru la Kruședol. Fosta regină a Serbiei Nataia a rugat pe monarhul nostru să intre la Belgrad, pentru-ca guvernul să lase transportarea rămășițelor regelui Alexandru la mănăstirea Kruședol din Banat, unde, cum știm, esre îngropat și tatăl său, fostul rege Milán. — Din unele părți se desminte aceasta știre.

Luptele cu taurii. Am amintit ceva mai nainte despre luptele cu taurii, aranjate în Bpesta, în orașul perciunaților. Ele s'au aranjat, ca să atragă străini mulți în Bpesta și să fie lăudată capitala. Când colo ce se vezi? Sau ținut câteva producții cu taurii, aștind bietele dobitoace și apoi incunjurând împușetura lor, ear publicul jidovesc aplauda. Străini însă n'an venit și așa școlul n'a fost ajuns. De aceea foile ungurești au adus notițe tot mai scurte despre ele și acum se ridică voci împotriva acestor lupte. Astfel contesa ved. Károlyi a adresat o scrisoare căpitanului orășănesc Rudnay, arătând neblejnicia luptelor și cerând oprirea lor. »Folos nu are capitala din aceste jocuri — zice nobila contesa, căci nu cred să fi venit nici 10 străini în Bpesta să privească acest spectacol dur. Sânt convinsă, că presa cinstită a țerilor mai culte va înfiera din pricina aceasta capitala noastră, de ceea-ce este și vrednică, dacă se mai continuă aceste producții necioplite«.

Cu un cuvânt: blamagi! Cu atât mai de mirat este, că o foaie de a noastră le tălmăiează, numindu-le »eveniment, de altcum foarte interesant«.

Noi doctori. Sâmbătă în 18 Iulie ci la universitatea din Cluj, au fost promovați de doctori următorii domni: Aurel Ijac dr. med; Vasile Pop, Camil V. Veltian, Aug. Bodea, în științele juridice și Vasile Merutiu în științele filosofice.

Archidiacon gr.-cat. al părților săt-mărene, cu locuința în Careii-mari, a fost pus dl Coriolan Ardelean, profesor gimn. în Beiuș. Instalarea s'a săvârșit în 25 l. c. prin dl canonic Dr. Augustin Lauran din Oradea-mare.

Cununie. Dl Ilie Lupea din Ferihaz și d-ra Veroana Ferezan din Șarpatac își vestesc sărbarea cununiei lor, care se va face Duminecă la 4/17 Iulie 1904 în biserica gr.-or. română din Șarpatac, lângă Sighișoara.

Primar român în Biserica-Albă (Bănat) a fost ales de primar avocatul român Dr. I. M. Morar cu majoritate de 62 de voturi.

† **Ilie Curescu.** În Caransebeș a răposat în 24 Iunie c. în mod subit președintele comunității de avere a foștilor grănițeri, Ilie Curescu. Familia a dat următorul necrolog:

Cuprinsă de nespusă durere aduc la cunoștință tuturor rudenilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubitul și în veci neuitatul meu soț, Ilie Curescu c. și r. sablocotenent în pens., proprietar a medailei iubire și de răbel, președinte al Comunității de avere, deputat congressional și sinodal, președinte al departamentului din Caransebeș a reuniunii funcționarilor din monarhia austro-ungară, președinte a societății comerciale „Severineana”, reprezentant municipal și orășanesc etc., a trecut după scurte suferințe la cele eterne astăzi la 5 ore dimineața în etate de 66 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor depune după ritul gr.-or. român spre vecinică odihnă Duminecă în 13/26 Iunie 1904 la 2 ore d. a. în cimiterul bisericii sft Ioan din loc. Caransebeș, la 11/24 Iunie 1904. Odihnește în pacesuflet bun! Maria Curescu n. Stoclin.

Institutul „Lugojana” din Lugoj la care răposatul a fost membru în comitetul de supraveghere, asemenea a dat un necrolog, apoi și alte așezăminte.

† **Francisc Nopcia.** În Săcel (comit. Hunedoarei) a răposat baronul Francisc Nopcia. Răposatul a fost odinioară comite suprem în Hunedoara, apoi mareșal de curte al răposatei noastre împărătese-regine; el a fost în vârstă de 89 ani.

Familia Nopcia e cum știm, română, dar acum maghiarizată. Tatăl răposatului, vestitul fișpan al Hunedoarei, Vasilica Nopcia a luat parte la adunarea românească din 3/15 Maiu 1848 depe „Câmpul libertății”.

Uscătoare de stat. Știrea, că statul va imprumuta comunelor gratuit uscătoare azenil pentru uscarea poamelor, — știre, ce o dăm și noi azi pe larg în partea economică — a îndemnat mai multe comune din comitatele Hunedoarei și Caraș-Severin, să ceară dela ministru astfel de uscătoare. Comunele au arătat, că roada fiind foarte slabă, nutre-mântul de frunte a locuitorilor va fi la iarnă prune uscate. Ministrul Tallian a făgăduit împlinirea cererilor. — Să ceară uscătoare comunele noastre, cari au poame multe.

Post de sub-notar. În comuna Bicz (Gyergyó-Békás) comitatul Cik în mare majoritate română, constatătoare de peste 7000 suflete postul de sub-notar devenind vacant, — pentru ocuparea aceluia prin protopretorele cercului Gyergyó-Tölgyes s'a scris concurs până în 20 Iulie st. n. a c. — iară alegerea se va întâmpla în aceasta comună în 30-lea acelei luni. Cu acest post este împreunat un salariu de 1000 coroane care se plătește de către stat. Concurenții pe lângă alte recerînțe prescrise prin lege, trebuie să dovedească ca au depus cenzura de notar.

Atragem atenția celor competenți asupra acestui post.

La nrul de azi al „Foi Poporului” sînt alăturate cu supliment două pagini cu anunțuri și inserate.

Poloni împotriva Rușilor. În orașul Lublin din Polonia rusească Rușii au aranjat o sărbare în favorul răniților ruși. La sărbare au luat parte mulți Poloni, cari la început au fost liniștiți, dar când s'a întunecat sala, ca să se arete pe pânză chipuri luminate despre întemplările din războiu, Polonii au început să strige cu toții: Trăiască Janonia! Trăiască Japoniei! Jos cu Rușii! Jos cu Țarul!

Politia n'a putut afla pe cei ce au strigat, fiind întunec în sală. Din acetsta însă se vede, ce sîntăminte nutresc Polonii apăsăți față de stăpânii lor ruși.

Scrisoarea lui Stössel. Comandantul Port-Arthurului este, cum știm, generalul Stössel. Înainte de impresurare el a trimis o scrisoare unui prieten al său în Petersburg, în care scrie și următoarele: „Nu știu, dacă ne vom mai revedea. Eu ori ce poruncă voi primi, una am hotărît. Vieța miam închinat-o Rusiei, Cetatea nu o voi preda, ori ce se va întâmpla. Port Arthurul va fi mormîntul meu”. Foaia, care publică aceasta, publică și o telegramă a Țarului, privitoare la Port Arthur. Telegrama e următoarea: „Predare — nu este!”

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali și cercuali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de ori-ce fel, se află în librăria dlui L. Budovski, în Sibiu strada Pintenului nr. 2.

Apel și dare de seamă. În urma apelului „Reun meseriașilor și econ. din Alba-Iulia” au intrat la „Biblioteca Casinei” următoarele donațiuni:

„Limba Română” de V. Onițu, „Petrul Maior” de G. B. Duică, „Răspuns la cartea neagră” de Axente, „Pribeag” de G. S. Schiopul, „Căldar” de I. S. Schiopul, „XXXII-a programă a gim. din Brașov” de V. Onițu — donate de P. O. D. Ioan Teculescu protopop. „Poesii”, op. comp de V. Alexandri, teatru v. II de V. Alexandri, teatru v. III de V. Alexandri, „Versuri și prosă” de Gr. Alexandrescu, „Opere comp.” v. I. de M. Eminescu — donate de Sp. D. Eugen Pop, căpitan-anditor;

Sp. domn G. Filip, avocat 2 coroane. Ignat Borza, 3 cor.; Iosif Roman, 2 coroane. Li s'e exprimă și pe calea aceasta P. T. donatori mulțumirile noastre. Totodată apelăm din nou cu toată căldura la toți binevoitorii și sprijinatorii cauzei noastre să binevoiască a ne sprijini tinera noastră Reuniune și pe calea aceasta prin donațiuni, fie în bani, fie în cărți, foi, reviste ș. a. A. Iulia în Iunie 1904. La însărcinarea comitetului, Ioan Pampu, v.-pres. Reuniunii cond. interim. al bibliotecii.

Damele engleze nu folosesc nici-când cremă pentru față, ci lapte de castraveți, care se poate căpăta în calitate veritabilă engleză în farmacia C. Ballassa. Este un mijloc de frumusețe, de efect necondiționat sigur și totul nestrăicios, care după ungere de 2—3 ori depărtează din față pistrii, petele de ficat, bubule și alte necurății de-ale pielii și îi imprumută o vioiciune grațioasă și o înfățișare tinerească. Să fim atenți la aceea, că pe fiecare sticlă se fie vizibil numele „Ballassa”. O sticlă 2 cor. la aceasta un săpun de castraveți veritabil englez, 1 cor. Pudră de castraveți 1 cor. 20 bani. Se pot afla în toate farmaciile. Expedarea pe postă prin farmacia C. Ballassa, Budapesta Erzsébetfalva.

31 5—8

Boraxul-imperial, ca mijloc de pre-întîmpinare și vindecare, pe terenul îngrijii corpului, a pielii și sînatății, în odaia de bolnavi, pentru desinfecție și pentru delătura evaporațiilor cu miros neplăcut, e vrednic de toată atenția și chiar și domnii medici recunosc însușirile escelente ale acestui mijloc de casă universal. O instrucție detaliată de folosire învață pe ori-ce laic, cum se se întrebuințeze cu scop.

122 1—2

Producțiuni și petreceri.

In Sebeșul-săseso.

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș „Andreiana” dă trei reprezentații teatrale pentru popor. Una a fost în Dumineca de 26 Iunie, c. celelalte două se dau în 3 Iulie și 10 Iulie c. în pavilionul de vară dela hotel „Central”.

Programa: În Dumineca I. s'a jucat: a) „Vlăduțul mamei” de I. Lupescu, b) „Arvinte și Pepelea” de V. Alexandri. În Dumineca II. se joacă: a) „Hărta rezeșul” de V. Alexandri, b) Declamări. În Dumineca III. a) „Cinel cinel” de V. Alexandri, b) Declamări. Începutul la 5 ore p. m. Prețul de persoană 40 bani. Venitul se adaugă fondului văduvelor și orfanilor de meseriași. Dumineca din urmă joc. Signii pentru joc 40 bani.

In Copand.

Tinerimea română din Copand și jur. aranjează o petrecere de vară în 12 Iulie st. n. a. c. (St. Petru și Pavel), în școala română gr.-cat. din Copand (l. Turda). Venitul curat e destinat pentru fondul de edificare a bisericii din loc. Comitetul aranjator e compus astfel:

Georgiu Pătăcean, președinte, Emil Mureșian, v. președinte, Victor Bugner, v.-pres., Augustin Rațiu, secretar, Iuliu Caliani, secret. Silviu Chisui, cassar, Simion Porutiu, controlor și un număr mare de membri.

Têrguri.

Săptămâna trecută bucatele și vitele au avut în Cluj următoarele prețuri:

Câte 50 chlgr: grăul 8.40—9 cor. sēcara 6.70—6.90; cucuruzul 6.10—6.20; orzul mai slab 5.60—5.80 mai bun 6—6.20; ovėsul 5—5.20.

Vitele: vitele cornute: părechea de boi 430—500 cor. bivoli părechea 420—460. Vaci cu lapte câte una cu 180—240 cor. sterpe, mai bine una cu câte 200—230 cor. mai slabe 100—140 cor. vițel de un an 70—90 cor. vițel dela vacă 28—34 cor.

Prețul bucatelor în Mediaș a fost următorul: Grăul hectolitru cor. 14.50; sēcara 13 cor.; orzul 9.50; ovėsul 5.50; cucuruzul 9.20; crumpenele 3 cor; fasolea hectolitru 12—50.

Metasă de bast crudă, dela fl. 9.90 până la fl. 43.25 materia pentru o robă completă. Franco și deja vămuită se livrează în casă. Mare asortiment de mostre se expediază cu reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

8 18—30 fabricant de metasă Zürich.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. P. în Fen. s. Vine publicată în curînd.

T. Gh. în F. Borgo. Scrie lui Dumitru Tîmpînar, proprietar și oier în Urca (M. Örke), posta Aranyos-Gyéres.

Vas. Mur. în T. s. Cr. Informează-te mai de aproape la direcția de pădurărie în Cluj.

Proprietar, edit...

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistruși o piele moale mlădiaoasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 15—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 bălești)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.
Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } în Sibiu.
I. B. Misselbacher

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearini,
Piața-mare.

La sezonul de vară.

Imi iau permisiunea a face atenți pe
onor. mei mușterii și p. t. public asupra de-
positului meu bine asortat:

Pălării de păslă și de paie

pentru bărbați și copii, cum și chipiuri, pe
lângă prețuri foarte scărite și anume pentru
bărbați dela 2 cor. 20 bani în sus, ear' pentru
băiați dela 1 cor. 20 b. în sus.

Cilindri, clacuri în formă de primăvară 1904.

De sprijin binevoitor se roagă

Cu deosebită stimă

Gustav Schuster,
Sibiu, Piața-mare nr. 17.

140 4—5

Deposit de vâpseli, lac și firnis dela fabrică.

Frideric Homm

Sibiu, Weinanger Nr. 4.

Specialitate de lac de chichlibar pentru podine

Marca „Hermann“

un triumf al industriei de lac, vâpsală de
podine, cea mai elegantă, mai durabilă și
mai ieftină. 113 4—10

Vacs de economie pentru podine.

Vâpseli de oleiu

curate pe lângă garanță, frecate fin, se uscă iute,
chiar și gata pentru a se folosi numai decât, cum
și frecate virtos în dose patent și măsurate liber.

Glasură-Email de spălat „Numata“

(nu vâpsa de spirt de lac)

o coloritură practică și elegantă pentru industrie
și meserii, cum și pentru toate obiectele în
economia casnică, ca masă de spălat, mobile, uși,
ferești, păreți etc., în toate nuanțele de colori.

Bronz de lac

cel mai bun pentru a auri ori-ce obiecte în
economia casnică, în meserii și industrie. Ține
pe deplin locul auriului în foiță.

**Vâpseli de pământ de minerale
și chemice de tot felul,**

pentru toate scopurile industriale, veritabile
în fineță și lucire.

Ulei-firnis de in chem.

curat pe lângă garanță, oleiu de in fierț numai cu
mijloace oxydate, liber de reșină și uleiuri streine.

Ulei de terpentin

rusesc, austriac și american.

Deposit de toate soiurile de

lacuri, oleiu și spirt,
recunoscute de calitate escelentă pentru meserii
și industrie

Gleiu de piele, ease și de flacon veritabil de Köln,
în toate colorile, ieftin.

Lustru de lemn uscat

în toate nuanțele de colori.

de păr de porc, de păr de vită,

de păr de cățel, de păr de câine,

Kaiser-Borax

Pentru întrebuințare zilnică în apa de spălat.

Boraxul-imperial chemic, curat, este pentru piele mijlocul de *infrum-
sețare* cel mai *natural*, cel mai blând și mai sănătos, face apa moale,
vindecă pielea dură și necurată și o face delicată și albă. Mijloc antiseptic
probat pentru îngrijirea gurii și a dinților și pentru folosință medicală. Precauțiune la cumpărare!
Veritabilă numai în cartoane roșii cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucțiune detaliată. Nici când liberă!
Mai departe: Săpun Mack-Pasta, Săpun de Borax-imperial, Săpun de lapte de erin, Săpun Tola,
prav de dinți Borax imperial și Borax-imperial parfumat. Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria:
GOTLIEB VOITH, Viena, III/1. 122 4—5

Essență de Cheag.

A închea laptele, a face ieftin și în timp foarte scurt o brânză gustoasă.

De aflat în farmacia la „Ursu negru“ a lui

Guido Fabritius,
Sibiu, piața-mloă.

139 3—5

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol,
idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

in

Carpații Bucovinei,

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței arie.

Palate monumentale de cură, apadvote din isvoare alpine, canalizație, lumină electrică,
cale pentru biciclete, concerte, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apro-
piată cu trăsura, cu cai și plute.

Succese splendide la boale de nervi femelești și cele de inimă, la anemie arterios-
clerosă și escodate. Prospective gratis La consultațiuni medicale răspunde medicul
stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 154 2—10

Pentru scopuri de edificare.

Traverse ■ Fer în rude

■ Chel de fer (în păreți) ■

■ în tot felul de dimensiuni. ■

Împletituri de trestie pentru stucături

● Pappă asfalt pentru coperiș ●

Lespezi de isolat ■ Scânduri și lați

se află totdeauna în deposit, cu prețuri moderate

Andrei Rieger

124 7—10

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

Stropitoare pentru peronospora.

Ofer cele mai bune stropitoare (sprite)

Cornelia și Vermorell

veritabil, cu garanță de un an, pe schimb de
plătit pro 1 Noemvrie c. cum și rude de fer,
fere de plug de stirla, coase sub garanțe, sape,
cule, lăcate și tot soiul de articli de fer, în
calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai estine.

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia lângă

Fântână

107 9—10

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiiului spre dealul Ocni se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 9 jugăre în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detaluri la

D. Sêrbu,
Strada Lungă nr. 11.

16 14—

Săpunul Schicht

cu marca:

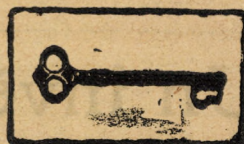
„cerb“

ori

„cheie“

e cel mai bun, mai spornic și
prin urmare cel mai eficient săpun.
— Liber de substanțe sticacioase.

Se capătă pretutindenea!

La cumpărare se observe, ca fiecare bucată de săpun să fie provăzută cu numele Schicht și cu una dintre marcele de sus.

156 2—6

Suvenirul cel mai frumos

este un portret în ulei, fidel după natură, acvarel sau în proporție mărită în Platin negru, care se poate căpăta după o fotografie cât de mică (fie și veche) cu cea mai deplină garanție și execuția cea mai bună, împreună cu cadrele și pe lângă prețul cel mai eficient, în atelierul lui

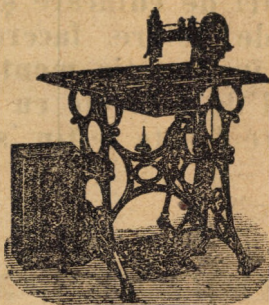
Wilhelm Auerlich,
Sibiu, strada Cismădiei nr. 53.

123 4—

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

8 26—

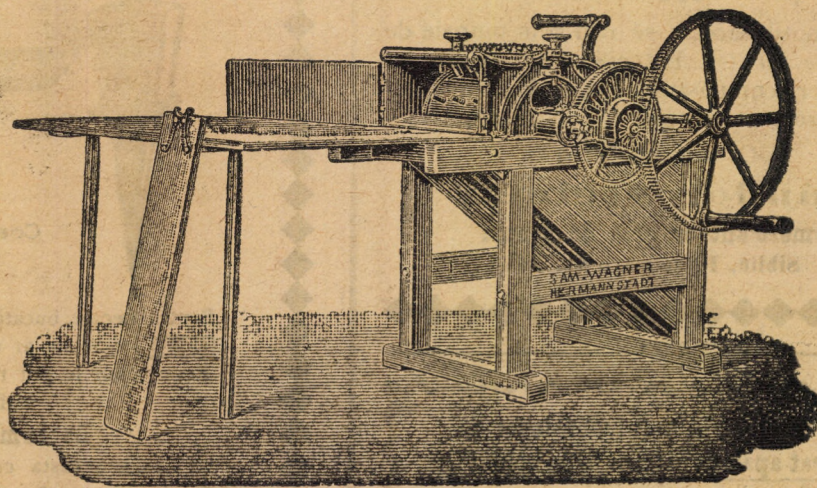
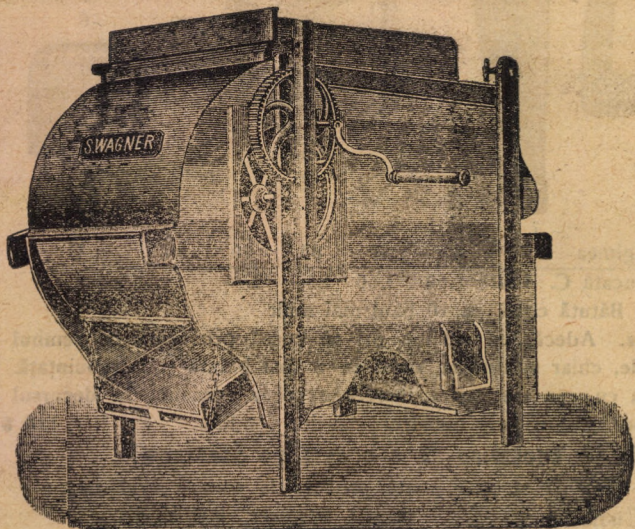
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

SAM. WAGNER

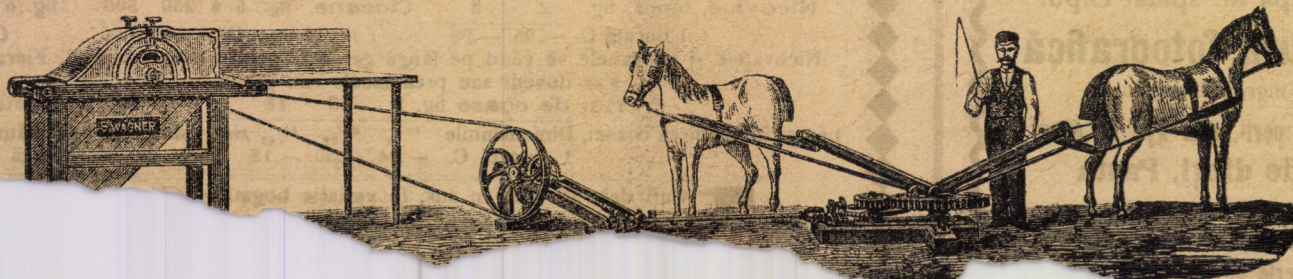
prima turnătorie de fer, fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer
SIBIU, Piața de fân nr. 1.

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mână și cu maneaj, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfârmător de ououruz precum și altele mașini și unelte economice se livrează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

141 5—8

Anunț.

Un fost învățătoriu și notariu comunal caută ocupațiune în vre-o cancelaria advocațională sau notarială — ori și la vre o moșie.

Adresa la „**Redacțiunea Foii Poporului**“, str. Măcelarilor nr. 12.

163 1-3

Un învățăcel

În etate de 14 ani din casă bună se primește pe timp de 3 ani la o moară cu benzin.

Băiatul primește întreținerea și îmbrăcăminte; se se adreseze la

Stan Bran,

165 1-2

proprietar de moară

Boleza u. p. N.-Talmács.

Moară de vapor se vinde.

O moară cu 2 pietri în stare bună, aflătoare în comuna Doștat (Hosszuteke) comitatul Albei-de-jos, se vinde cu preț redus; din voie liberă, fiindcă se desface tovărășia.

Cumpărătorii se se adreseze proprietarilor

Ilie Hociotă și Băilă în Seliște (Szelestye) comitatul Sibiiului.

164 1-4

Depozitul principal al firmei producătoare de vin din Arad Andrényi

are onoare a oferi onor. cumpărători următoarele vinuri:

din 1903 de Gyocck, product propriu, per litră 20 cr. fără dare de consum.

din 1901 de Măderat, product propriu, per litră 24 cr. fără dare de consum;

din 1900 riesling de Măderat, vin la friptură, product propriu per litră 36 cr., fără dare de consum.

din 9100 vin roșu de Minis, product propriu, per litră 38 cr. fără dare de consum.

Vinurile aceste se dau și în butoaie de câte 50 litre. Butoaie se dau împrumut onor. cumpărători. Pentru comande numeroase se roagă

155 2-3

Cu deosebită stimă

Sándor Steiner,

comerciant en gros de vinuri

Sibiu, Piața-mare nr. 18.

Cel mai bun și mai ieftin izvor de curărat aparate p. îngrijirea bolnavilor.

Artici de gumi.

Pentru îngrijirea teintului

Crème-Hermania Pudră-Herm. Săpun-Hermania

Pentru îngrijirea părului

„Petrocolin“, apă de spălat capul

Manufactură fotografică

133 4-10 Pentru îngrijirea dinților.

Praf de dinți, perii, Ape de gură

Crème de dinți, Pasta

Pentru întreținerea casnică

Zăhar de vanilie. Prav pentru copt.

Parfumerie și săpunărie.

Procter & Gamble

Franzbranntweinul

lui

BRÁZAY.

Franzbranntweinul lui Brázay are un efect neasăménabil la persoane de acele, cari umblă mult, vènează fac gimnastică, călăresc sau fac alt sport. Efectul de întărire se manifestă nu numai prin aceea, că osteneala o suportăm mai ușor, ci prin aceea, că omul se simte ca de nou născut, dacă după o mare mișcare corporală se freacă cu Franzbranntweinul lui Brázay.

100 1-8

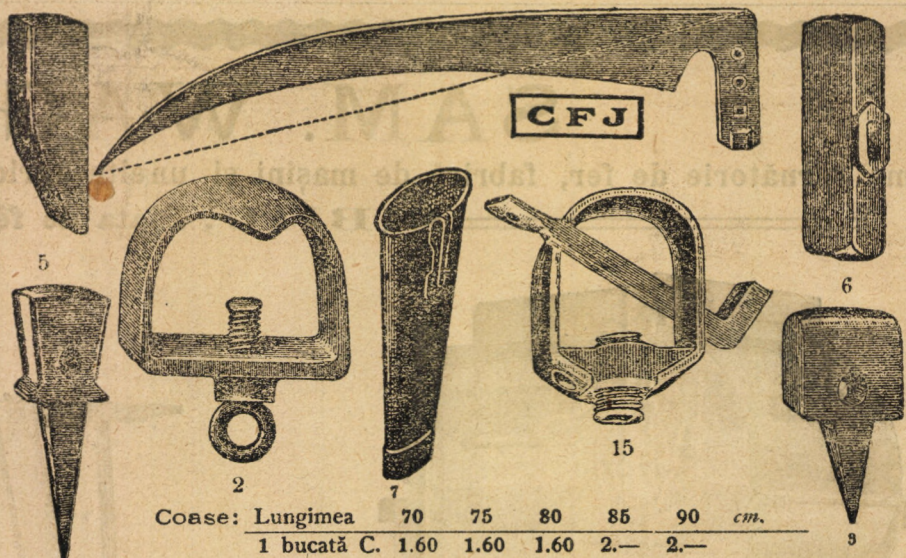
Pentru măsurare, parcelare și pregătirea de harte de locuri de moșii și complexe de teritorii de ori-ce soi, cum și pregătirea de planuri de edificare și preliminară de spese, parcurse, demarcațiuni de hotare, facerea de guri de mine și păreri asupra minelor în direcția montanistică și geologică, asemenea pentru pregătiri de proiecte cu asigurare de executarea cea mai esactă și socotite foarte ieftin, se recomandă

105 8-10

LOUIS MEISE,

birou tehnic, Sebeș, (Szászebes).

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

116 5-

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul **CFJ** se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cislădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săsesc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michail Ehrmann, Șeica-mare,
Michail Simonis, Dășoara,

Carol Waedt, Bălcaciu,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrei Nemenz, Richidorf,
W. Prischak, Brad.

Nicovale, forma, fig. 2 8 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 300 grame

1 bucată C. —.96 —.96

1 buc. C. —.86 —.90

C. 1.—

Nicovalele și Ciocanele se vând pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 2 13 15

fig. 7. Tocuri de cuți

pentru înțepenirea coasei, Dimensiunile $\frac{24}{41}$ $\frac{27}{38}$ $\frac{40}{43}$ mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară

1 bucată C. —.24 —.30 —.18

1 bucată C. —.40

Cuți dela 10 bani în sus, în variație bogată.

Cuțile americane

In atențiune!

Pentru cumpărare și vânzare de juvaere și antichități (lucruri vechi) de ori-ce soi, pe lângă asigurarea de serviciu solid, se recomandă

162 2—3

Grünblatt Benő,

Strada Oenei, nr. 3.

Tot acolo se cumpără și avisuri de amanet cu prețurile cele mai mari.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor propriu de vindecare și oasurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și futrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminica până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALÓCZ** medic de spital specialist; Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 3—

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanții și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 19—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.

Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Earăș de nou

pot se recomand cu conștiință liniștită bine renumita mea

Parfumeria Meltzer

Strada Cisnădiei, edificiul comandel de corp,

spre a cumpăra de aici tot felul de articli pentru îngrijirea pielii, a dinților, a părului, cum și toate felurile de parfumuri, săpun de toaletă etc. Principiul meu negustoresc: articli buni și solizi cu prețuri ieftine, e recunoscut în general.

E îmbucurător, dacă poate cineva intra în un local de negustorie cu deplină încredere și are convingerea, că pentru banii sei scumpi capătă în adevăr articlii corespunzători. Renumita parfumerie Meltzer urmărește de mulți ani acest principiu și putem recomanda cu căldură această firmă silitoare stimatilor nostri abonați. 117 6—6

Atelier de măsar pentru edificii — și fabrică de mobile.

Cu forță motorică electrică.

IOAN IACȘA, jun.

fabrică și magazin, Sibiu, strada Gușterii, nr. 18.

Își recomandă marele seu deposit de aranjamente foarte elegante de salon, odăi de dormit, supragerie și de locuit. Mobilelor de înzestrare se dă o atenție deosebită.

Preiau lucrări de edificii, portale, aranjamente de bolte și hotele cu garanță pentru materialul uscat și cu execuția foarte elegantă și în stil potrivit, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Pentru cas de trebuință recomandându-mă semnez

Cu deosebită stimă

Ioan Iacșa, jun.
fabricant de mobile.

160 2—3

— Luoru solid și prețul ieftin nu e avisat la —

RECLAM.

Marmură transilvană, granit svedian și industrie

— de peatră de syenit —

Gerstenbrein & Schneider

atelier de petrărie și sculptură, deposit de monumente pentru morminte,

● ● produse proprii ● ●

In colțul stradelor Trei - Stejari și Lastenstrasse, Sibiu.

Fabrica și centrala în Cluj (Kolosvár) Desma-utca 21.

— Filiale: Orade, Sibiu. — 114 8—10

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

Își recomandă depositul seu asortat cu mașini de cusut pentru familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țeară și din esterne, cu prețurile cele mai ieftine.

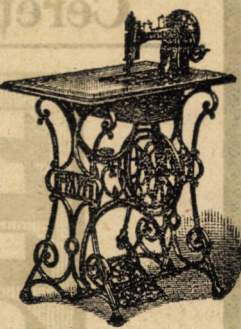
Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 10—26

Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se execută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93% Spirt crud. , , , , , 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat oa arvonă pentru dările corespunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—. 112 30—52

Proprietate de vânzare

în Orlat (lângă Sibiu).

Casa veche de piatră de sub nr. 344 aflătoare în piața din Orlat, cu jumătate curtea, jumătate grădina, un pământ lipit de ele, 5 stânjini cubici de piatră și 21 mii cărămidă aduse la fața locului spre edificare, precum și supraedificatele aflătoare sunt de vânzare din mână liberă.

Doritorii de ale cupăra, după-ce le vor vedea, să se adreseze deodreptul la subscrisul proprietar.

159 2-3 **Dumitru Pop,**
Gyulafehérvár, str. Trájan nr. 85

Bluse

dela Cor. 1.50 până la Cor. 15.—.

În fasonul cel mai elegant și mai nou, cum și tot felul de **confețiuni**, cu prețuri foarte ieftine, se capătă la

Eduard Elias, 119 6-6
Piața mică, nr. 1. — Secția textilă.

Prețuri ieftine.

Frideric Homm,

Sibiu. 111 7-10

își recomandă depositul seu de

Lespezi-asfalt de izolat, cu petriș	Mijlocul cel mai probat de a împiedeca pentru totdeauna urcarea umezei din pământ în ziduri.
Lespezi-asfalt de izolat, cu șgură	
Lespezi-asfalt de izolat, cu dublu solide,	

din reziduul de aleu de piatră, cu turidă

Masă-asfalt de izolat, fluidă } pentru uscarea pă-

Asfalt de pârte } reților umezi.

Împletituri de trestie pentru tavan (stocătură).

==== Gips și cement de portland ====

Văpseli de minerale pentru fațade rezistente

temperaturilor,

==== Carbolineum și păcură. ====

Papă de asfalt pentru coperiș, de diferite țării.

☛ **Serviciu real.** ☛

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

==== Galbin și negru ====

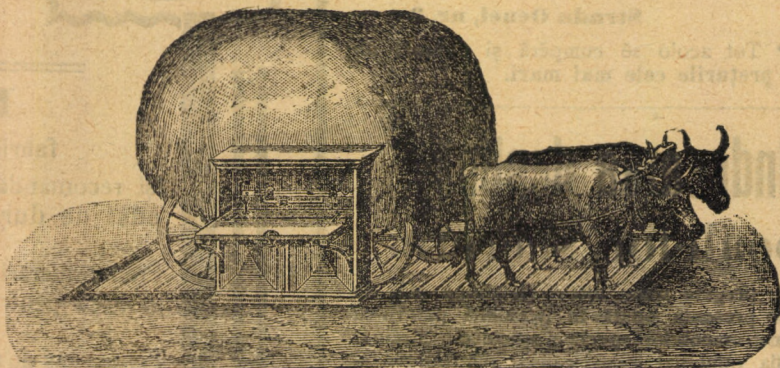
Cu deosebire e de recomandat pentru ghetă boxoalf, oscară, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 14-20

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess, pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul basculei este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul **gratis** și **franco** prin fabrica de cântare

33 9-26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

==== din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11 ====

==== în dosul păpușarilor. ====

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă **Dumnezeu îmi va ajuta** — în cel mai scurt timp să 'mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum **bumbac, pînă, lăncă, arnică, țesături**, mai multe soiuri de **pânză**, cum și **cărpe de pînă**, etc.

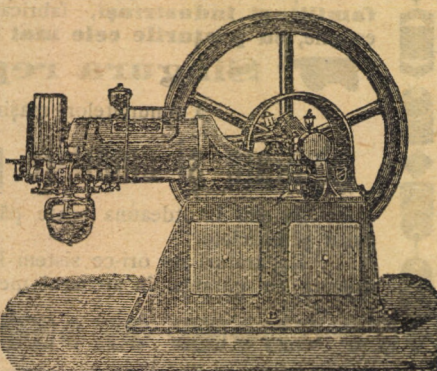
Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în **cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico**, apoi **ismene, gulere, manșete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, rug, satin cu vata umplute, plote, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stoffe de pînă**, și toate câptușelile necesare la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o mii aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre estinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

89 11—

Aurel Popescu.

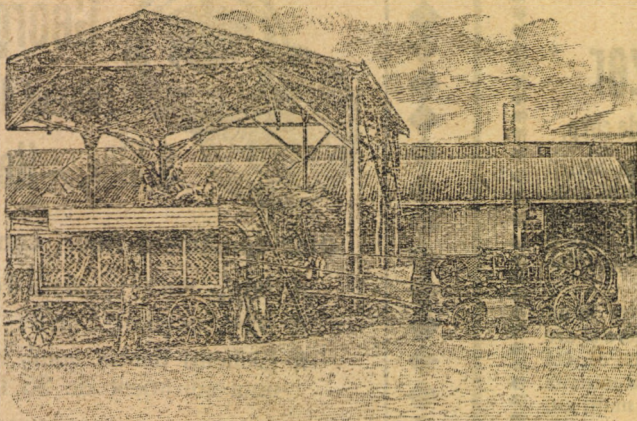
De însemnătate pentru morari și
toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!

Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice
pentru îmblătire.

Fără mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea
sa, ieftinătatea cu care se poate
mina, minarea ușoară, sigu-
ranță folosirii.

Langen & Wolf,

fabrică de motori de gaz,
Budapesta VI. Váci-körút
nr. 59.

Reprezentanța pentru Ardeal:
Fabrica de mașini

Andrei Török

52 9-12 în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.

☛ Informațiuni, planuri și preliminar de prețuri se dau gratis.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsman, Dresda — Budapesta.